

komunitní centrum v Broumově

Jakub Daniel

OBSAH

00	ÚVOD
01	ANALÝZY
010	Historie města Broumov a kláštera
011	Okolí města
012	Topografie
013	Doprava
014	Veřejné budovy a prostory
015	Demografie
016	SWOT analýza
017	Cíle a plánovaná opatření města
018	Děje města
019	Fotodokumentace
02	NÁVRH
020	Anotace
021	Základna institucí
022	Fotodokumentace místa
023	Urbanismus
024	Koncept
025	Provoz
026	Výkresová část
027	Materiálové a konstrukční řešení
028	Energetické řešení
03	ZÁVĚR
04	PŘÍLOHY A ZDROJE

ÚVOD

00

Cílem diplomové práce je odpověď na otázku vize vztahu města a jeho obyvatel. Broumov se stejně jako většina menších měst v České republice potýká s problémy odchodu mladých obyvatel, efektivního řízení ve zrychlujícím se tempu doby a hlavně většinového nezájmu obyvatel o své okolí. Hlavním záměrem mé práce je probuzení zájmu, nastavení atmosféry porozumění a vůle zapojit se do událostí v okolí svého domova. Diplomová práce částečně navazuje na urbanistický projekt z minulého semestru, který jsme vypracovali společně s Jiřím Follerem.

ANALÝZY

01

010 HISTORIE MĚSTA BROUMOV

Založení města Broumov je spojeno s řeholním řádem břevnovských Benediktýnů. Území Broumovska a Policka jim bylo roku **1213** darováno Přemyslem Otakarem I. Následně o zhruba 40 let později proběhla **rozsáhlejší kolonizace** českými a německými obyvateli. Organizace osídlení byla svěřena lokátorů, kteří vyměřili původní katastry obcí. Hlavním organizátorem kolonizace byl fojt Wicher.

Samotné město bylo pravděpodobně **založeno v 1255** na skalním ostrohu na pravém břehu řeky Stěnavy jako správní centrum panství. Jako jediné město na panství mělo povolení pořádat **trhy a vykonávat řemeslnou výrobu**. Převážně **soukenické řemeslo** rychle vzkvétalo a proto v roce **1275** udělil Přemysl Otakar II. dekret na výrobu a prodej sukna. Předznamenalo to budoucí hospodářskou orientaci města.

Po smrti Přemysla Otakara II. se města na čas zmocnil kníže Jindřich IV. Vrativslavský, ale následně bylo vráceno Benediktinům. Následným vlastníkem města se stali Lucemburkové, ale roku 1331 všechny příjmy z broumovského panství byly používány na splacení dluhu Jana Lucemburského polské šlechtě. **1348** císař Karel IV. jako odškodnění městu věnoval městu práva obdobná právům měst královských. Během husitských válek byl Broumov katolickou výspou. **1420** byl vypálen břevnovský klášter a přeživší část konventu v čele s opatem Mikulášem uprchla do Broumova.

V **16. století** se podařilo Broumovským soukeníkům získat významné postavení mezi výrobci sukna v Čechách. Zároveň se mu dařilo při exportu do Polských zemí. Proslulost cechu se odrážela v kulturní úrovni města. Díky příjmům z prodeje bylo možno realizovat renesanční podobu města po **požáru města v roce 1549**.

Šíření protestantských náboženství se během **17. století** nevyhlo ani Broumovu. Lutheránství se do města šířilo skrze soukenický cech a z blízkých slezských měst. Měšťané začali pořádat mše ve hřbitovním kostele Panny Marie, ale 1614 s broumovskými luterány postavili vlastní kostel u dolní brány. Hlavním kritikem byl Rudolfem II. dosazený opat Wolfgang Selender, ale nepodařilo se dosáhnout jeho uzavření. Spor o kostel vyústil uvězněním několika broumovských měšťanů v Praze a stal se jednou z vnějších příčin **Pražské defenestrace místodržících 23. května 1618**. Po 30ti leté válce byla správa Broumova navráćena benediktinům, ale za trest byla městu odebrána veškerá práva. Později město nabylo omezených privilegií.

Pohlednice panoramatu města

HISTORIE MĚSTA BROUMOV A KLÁŠTERA

Obnovení hospodářského a ekonomického růstu se povedlo až **v době baroka** pod schopným vedením opatů **Tomáše Sartoria** (1633-1700) a **Othmara Zinkeho** (1700-1738). Řízenými investicemi byla obnovena soukenická a plátenická produkce. Rovněž také polnohospodářská činnost. V důsledku úspěchu bylo možné založit nová klášterní stavení a kostely. Vznikla tak unikátní **skupina broumovských barokních kostelů od Dientzenhoferů**. V rámci hospodářského rozkvětu a snahy o obnovení textilní produkce byla také založena klášterní soukenická manufaktura.

Upadající stav řemeslné textilní výroby předznamenal příchod **průmyslové revoluce** na Broumovsko. Obchodník a podnikatel s plátnem **Benedikt Schroll** založil v Olivětíně první mechanickou tkalcovnu. 1848 s pádem feudálního řádu město získalo vlastní samosprávu a **1850** byl zřízen okresní úřad jako sídlo politické správy. **1875** byla otevřeno první železniční spojení Choceň-Broumov a město tak dosahovalo rychlého hospodářského rozvoje. V rámci rozšíření průmyslové výroby byly postaveny továrny v okolních vesnicích. Rozmohla se nová typologie nájemního domu pro dělníky a veřejné budovy. Město zavedlo první technickou infrastrukturu a městské osvětlení. V kulturním životě se projevovala především německá většina obyvatel.

Během **1. světové války** byl nedaleko Broumova zřízen zajatecký tábor u Martínkovic. Po konci války odmítlo německé vedení města vyhlášení Československého státu **28. října 1918** a pořádalo demonstrace. V listopadu prohlásilo Broumovské za součást Deutchböhmen. Ve **30. letech 20. stol.** dopadla krize na textilní průmysl v důsledku světové krize na NY burze. V politickém boji začala vítězit u německé většiny SdP Konrada Henleina. Po Mnichovské dohodě opustila město česká a židovská menšina a Broumovsko bylo formálně odděleno od Čech. **1945** byl Broumov osvobozen Sovětskou armádou. Po válce bylo z Broumovska odsunuto přes 22 000 osob německé národnosti.

I po válce zůstal textilní průmysl hlavní hospodářskou charakteristikou města i regionu. S koncem **40. let 20. stol.** a nástupem komunismu se výroba soustředila v národním podniku **Veba**. Broumovský textil byl dále exportován na kapitalistické trhy. **1960** byl zrušen Broumovský okres a město bylo přičleno pod Náchod.

1. vojenské mapování - Josefské (1764-1768)

2. vojenské mapování - Františkovo (1836-1852)

Císařské povinné otisky map stabilního katastru (1824-1843)

Společnost VEBA je jedním z původních českých výrobců tkaných bavlněných látek. Broumovsko si neslo soukenickou tradici již ze středověku. Roku 1856 založil Benedikt Schroll první mechanickou tkalcovnu v přilehlé vesnici Olivětin. V následujících letech vznikly další mechanické tkalcovny. Např. v Broumově - Velké vsi ji založil František Novotný. Dalšími byly Broumov-Meziměstí a v Polici nad Metují.

Po skončení 2. světové války skončily broumovské textilní závody v národním správcovství. Po roce 1950 byla všechna ostatní soukromá výroba soustředěna do velkých národních podniků - Veba Broumov a Meta police nad Metují. Později oba byly oba závody sloučeny do národního podniku Veba. 1992 byla Veba privatizována a i přes finanční potíže v současných letech stále produkuje textilní zboží.

Ruční soukenická výroba

Tkalcovský stav

Benedikt Schroll

Pohled přes most

Pohled přes benátky od kláštera

Panorama s Broumovským klášterem

Modernizovaná výrobní hala

KLÁŠTER BROUMOV

Přirozenou pohledovou dominantou celé Broumovské kotliny je klášter benediktinů v Broumově. Umístění samo o sobě postačuje k vyvolání pocitu přirozeného centra celé kotliny. Není třeba si zde vypomáhat, jako u typické barokní komponované krajiny - úpravami terénu, přídatnými alejemi apod.

POČÁTKY KLÁŠTERA

Do počátku 13. století není o Broumovsku mnoho zmínek. Kromě pár českých statků nebyla tato oblast příliš kolonizována. Dle darovací listiny věnoval v roce 1213 Přemysl Otakar I. Broumovsko a Policko benediktinskému řádu. V darovací listině popisuje Broumovsko jako: „krajina děsná v širé pustině.“ Není však zcela jasné, zda darovací listina nabyla pouhé falzum. Roku 1253 se stal břevnovským opatem Martin, který se stal hlavním iniciátorem kolonizace Broumovska. Zasloužil se o rozšíření okolních osad. Kolonisté pocházeli především z Německa. Pravděpodobně v roce 1256 byla v Broumově, na místě dnešního kláštera, založena tvrz, která sloužila jako sídlo purkrabství. Následně roku 1258 předává pražský biskup Jan III. broumovskou faru opatu Martinovi. Kvůli pochybnosti o pravosti dřívějších darovacích listin, stvrzuje v roce 1260 i Přemysl Otakar II. příslušnost Policka a Broumovska benediktinskému řádu. Kolem roku 1300, za vlády opata Bavora, propukají v Broumově nepokoje. Fojtové z okolních vesnic, bratři Lev a Tyčko napadají broumovskou falc, která následně podléhá požáru. Opat Bavor na místě zničené tvrze buduje novou kamennou stavbu. Stavba probíhá v letech 1302-1306 a na jižní straně nechává opat postavit i gotický trojlodní kostel s masivními opěrnými pilíři. Teprve v polovině 14. století se Broumov stává městem. V listině vydané 16. srpna 1348 v Žitavě se Karel IV. vyjádřil, že bere opata i jeho nástupce pod svoji ochranu. Broumov tak získává stejná práva jako královské město Hradec Králové. Ve stejném roce je rovněž založen klášterní pivovar.

Zlomový se pro Broumovský klášter stal rok 1420. Během husitských válek byl dobyt a vypálen břevnovský klášter.

Opat Mikuláš II., který vycítil nebezpečí stihl, spolu s dalšími řeholníky, přesídlit do Broumova. Broumov, který leží za skalním masivem, byl mnohem lépe chráněn. Ačkoliv byl obléhán dvakrát, hustitským vojskům nikdy nepodleh. V letech 1421-1436 osidlovali břevnovští opati fary na Broumovsku (mj. Heřmánkovice, Martínkovice...). Přesídlení opata Mikuláše II. mělo velký vliv na rozvoj kláštera. Přinesl s sebou mnoho cenných artefaktů, mezi nimi i Codex Gigas, díky které proudilo do kláštera mnoho turistů. V roce 1594 věnoval opat Martin Korýtko Codex císaři Rudolfo II. Teprve v roce 1437 bylo broumovské proboštví povýšeno na klášter. V roce 1559 zasáhl Broumov požár. K následnému úpadku řeholního života dochází i díky silicimu reformnímu hnutí.

Nejstarší vyobrazení z kláštera z počátku 17. stol.

Nejstarší vyobrazení z kláštera z počátku 17. stol.

Nejstarší vyobrazení z kláštera z počátku 17. stol.

ROZKVĚT A ÉRA DIENTZENHOFERŮ

S největším rozmachem kláštera jsou spojeny dva opati. Prvním z nich byl Opat Tomáš Satorius (1633-1700). Jeho práce byla značně degradována dvěma požáry. Druhý z nich zasáhl klášter roku 1664. Opat Satorius byl tak podruhé nucen opravovat klášter, který byl plameny rapidně poničený. Musel mimo jiné zcela přestavět kostel, jehož klenba se zcela zřídila. Tuto úpravu kostel zpracoval pražský stavitel Martin Allion. Během čtyř let byl kostel znovu vystavěn a následně vyzdoben bohatým štukem Antonia a Tomassa Soldatiů. V éře opata Sartoria také vyzískal klášter od města pozemky za příkopem na severní straně kláštera. Kolem roku 1676 byla na těchto pozemcích vybudována klášterní zahrada. Ta byla původně spojen dřevěným mostem, jenž byl následně vyměněn za most kamenný.

Nástupcem Tomáše Sartoria byl opat Otmar Zinke (1700-1738), který horlivě navázal na dílo svého předchůdce. Na rozdíl od Sartoria měl mnohem lepší podmínky. Lze říci, že za vlády Tomáše Sartoria měla stavební činnost opatství spíše charakter nejnútnejších úprav kláštera, jenž byl značně poznamenán válkami a požáry. Zároveň však Satorius připravil skvělé podmínky pro rozvoj do budoucna.

Opat Otmar Zinke

Kryštof Dientzenhofer

Úkolem opata Zinkeho tak bylo především dokončit již započaté dílo. Ačkoliv jeho postava není do církevních dějin zapsána příliš pozitivně (mnoho spolubratří si na něj stěžovalo, byl spíše obávaný než vstřícný a dostal se do mnoha sporů), podařilo se mu pozvednout břevnovsko-broumovské archisterium a stal se nepochybně největším stavebníkem v Čechách. Zajisté si již tehdy uvědomoval význam architektury, právě proto si na pomoc zavolal stavitele z rodu Dientzenhoferů. V roce 1709 přijal do své služby Kryštofa Dientzenhofera. Klášter v Broumově v té době již kapacitně neodpovídal počtu mnichů a vyžadoval úpravy. K. Dientzenhofer zpracoval nové křídlo s obydlím vrátného, navrhl budovy klášterní školy a lékárny. Na jeho dílo navázal po jeho smrti syn Kilián Ignác Dientzenhofer, který se již od začátku na výstavbě spolupodílel. Kiliánova první zakázka byl návrh mramorové podlahy. Roku 1726 byl schválen návrh na přestavbu kláštera, která rok na to započala. Kromě křídla vytvořeného K. I. Dientzenhoferem byla stržena většina stávajících budov a klášter byl vystavěn znovu od základů. Vznikl barokní komplex budov se dvěma nádvořími prelatury a konventu. Kromě samotného kláštera prošla úpravou i klášterní zahrada.

Kilián Ignác Dientzenhofer

Pohled na klášter v Broumově, 30. a 40. léta 18. stol., A. Birchart

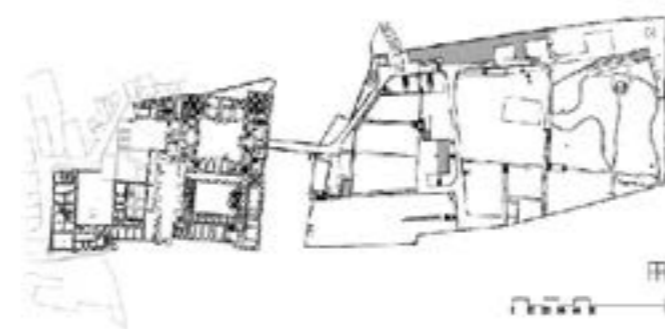
20. STOLETÍ SOUČASNOST

Od roku 1950 sloužil klášter jako internační tábor pro řeholníky a řeholnice různých řádů. Internované sestry zde žily za nelidských podmínek a byly nuceny pracovat v továrnách a zemědělství v Broumově a okolí. Teprve v roce 1968 dochází k určitému ulehčení. Sestry mohly nastoupit službu v charitativních domovech. Následujících pár desítek let žije v klášteře komunita dominikánek, které však v roce 1990 trvale přesídlily na Moravu.

Součástí kláštera byla již od 13. století klášterní škola. Ve čtvrtině 17. století bylo potom vystaveno klášterní gymnázium, které se později rozrostlo na šestitřídní. Mezi žáky patřil například i Bohuslav Balbín. Opat Otmar Zinke se pokusil gymnázium přeměnit na lyceum, to se mu však nepodařilo, přesto však vznikla v jeho éře nová budova gymnázia. Následkem reformy Marie Terezie bylo gymnázium převedeno na veřejné. Za druhé světové války fungovalo gymnázium jako Státní vyšší škola. V roce 1945 bylo zřízeno československé státní gymnázium, které bylo přesunuto do nových prostor. V současnosti slouží budova gymnázia jako Centrum regionálního rozvoje Broumova. Najdeme zde kavárnu, pokladnu a kanceláře místní organizace.

Klášterní zahrada ztrácela od konce 19. století svůj kulturní charakter. Údržba francouzské zahrady byla finančně náročná. Nakonec zůstala zcela zpustlá a v přední části byly vysázeny smrky zakrývající zadní park bez ohledu na celek zahrady. Od 50. let 20. století byla zahrada využívána pro potřeby Charitního ústavu pro řeholnice. Po celou dobu působení benediktinů i Charitativního ústavu pro řeholnice nebyla zahrada přístupná veřejnosti. V 80. letech převzalo zahradu město a byly obnoveny zřícené terasy. Zpřístupněna byla zahrada teprve nedávno. V roce 2014 prošla revitalizací a bylo zde vystavěno Vzdělávací a kulturní centrum (ADR).

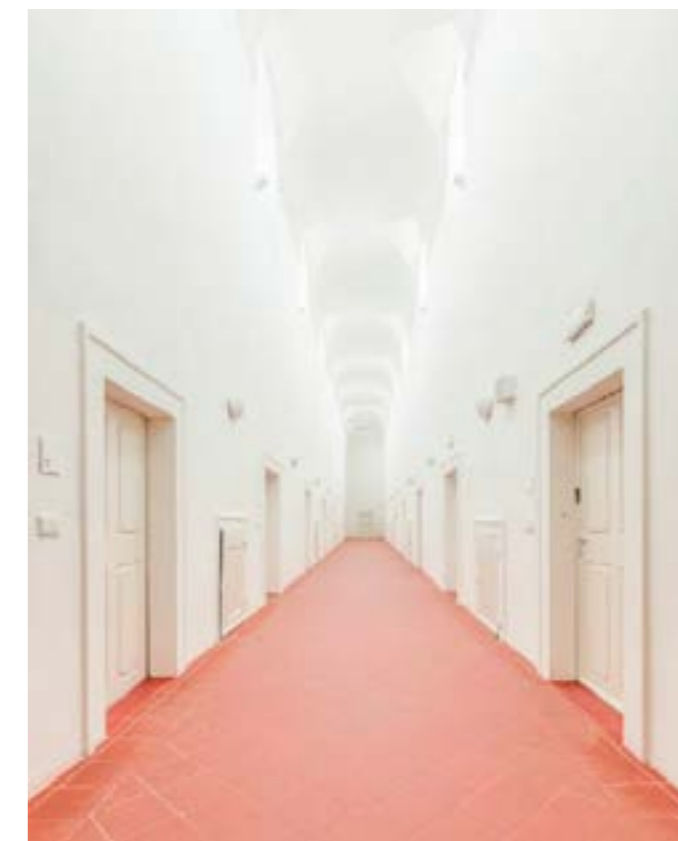
Rekonstrukce zahrad a kláštera Broumov, ADR

Vzdělávací a kulturní centrum kláštera Broumov, ADR

Rekonstrukce kláštera Broumov, ADR

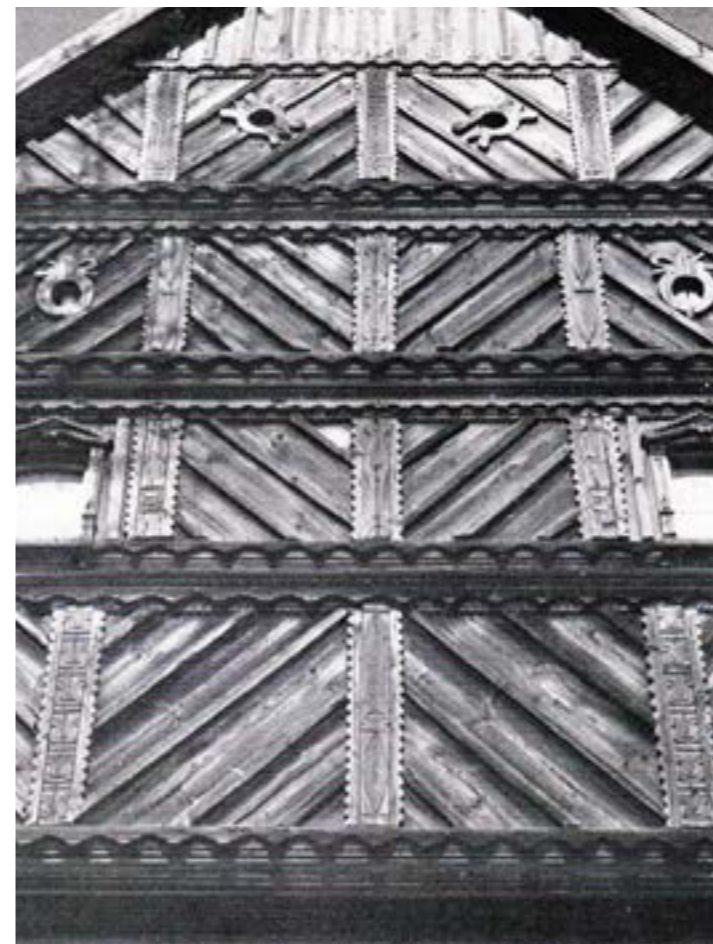

Broumovské benátky - stávající architektura a továrna Veba

Božanov č.p. 4

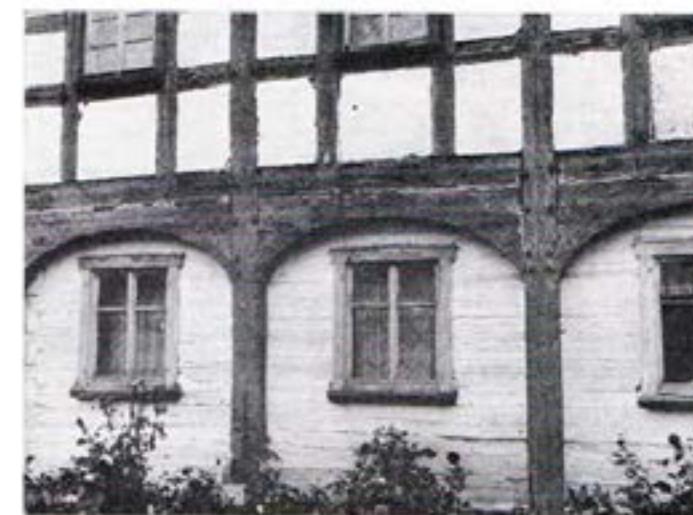
Křínice u Broumova č.p. 39

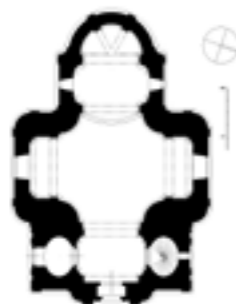
Domy slezského pohraničí

Vrchlabí č.p. 221

1. KOSTEL SVATÉHO JIŘÍ A MARTINA V MARTÍNKOVICÍCH

Martin Allio
1690 - 1693

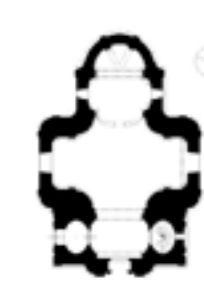
3. KOSTEL SVATÉHO JAKUBA VĚTŠÍHO V RUPRECHTICÍCH

Kryštof Dientzenhofer
1720 - 1723

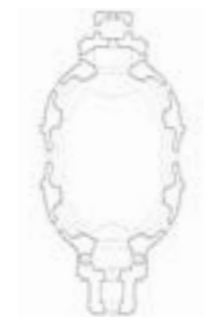
5. KOSTEL VŠECH SVATÝCH V HEŘMANOVICÍCH

Kilián Ignác Dientzenhoffer
1722 - 1724

9. KOSTEL SVATÉHO VÁCLAVA V BROUMOVĚ

Kilián Ignác Dientzenhoffer
1729

2. KOSTEL SV. ANNY VE VIŽNOVĚ

Kilián Ignác Dientzenhoffer
1719 - 1728

4. KOSTEL SVATÉHO MICHAELA VE VERNĚROVICÍCH

Kryštof Dientzenhofer
1719 - 1722

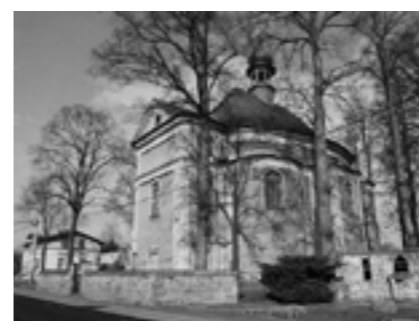
6. KOSTEL SVATÉHO PROKOPA V BEZDĚKOVĚ NAD METUJÍ

Kilián Ignác Dientzenhoffer
1724 - 1727

10. KAPLE PANNY MARIE SNĚŽNÉ NA HVĚZDĚ

Kilián Ignác Dientzenhoffer
1732 - 1733

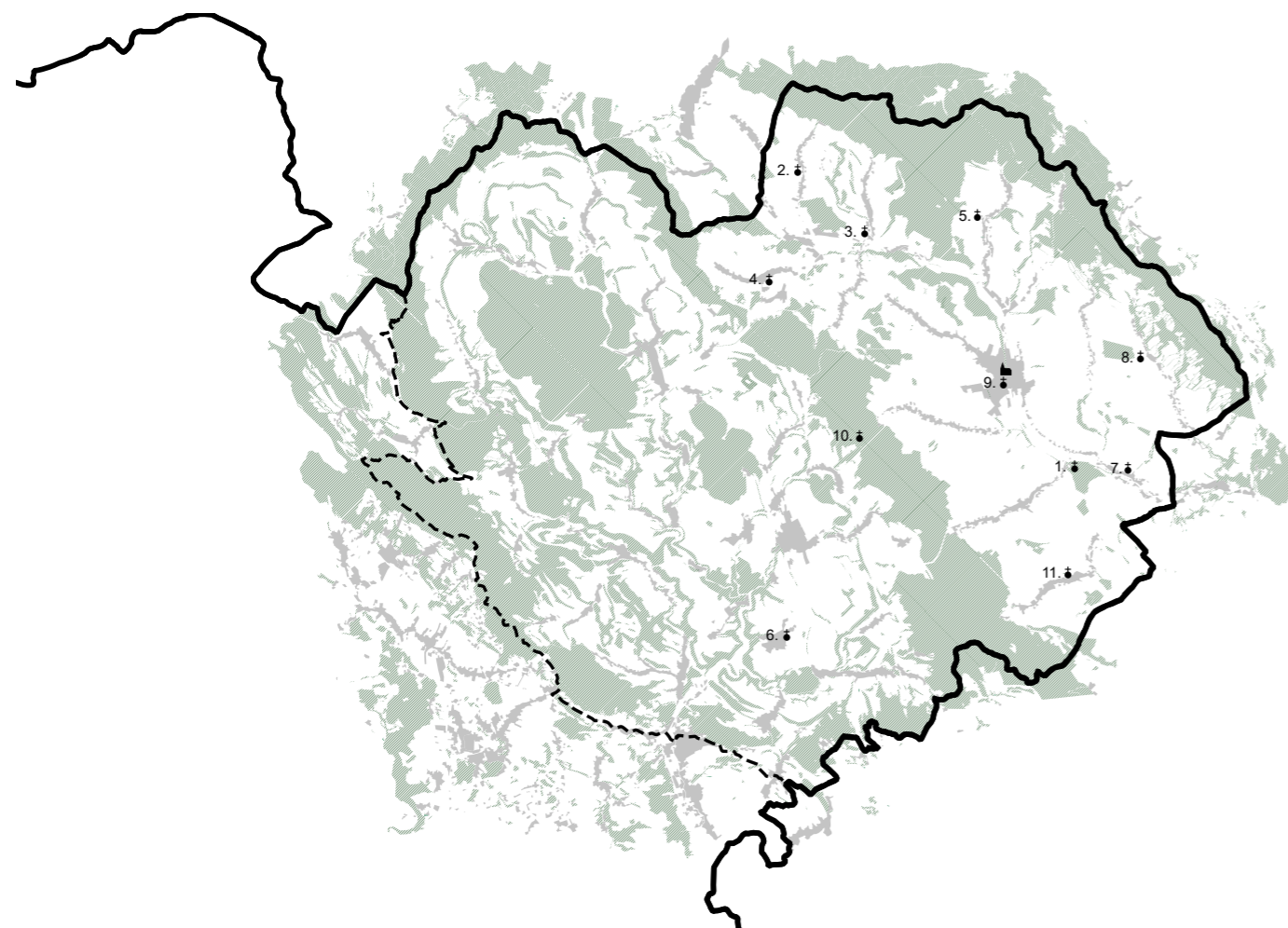
7. KOSTEL SVATÉ BARBORY V OTOVICÍCH

Kryštof Dientzenhofer
1725 - 1727

11. KOSTEL SVATÉ MARIE MAGDALÉNY V BOŽANOVĚ

Kilián Ignác Dientzenhoffer
1732 - 1743

8. KOSTEL SVATÉ MARKÉTY V ŠONOVĚ

Kilián Ignác Dientzenhoffer
1726 - 1729

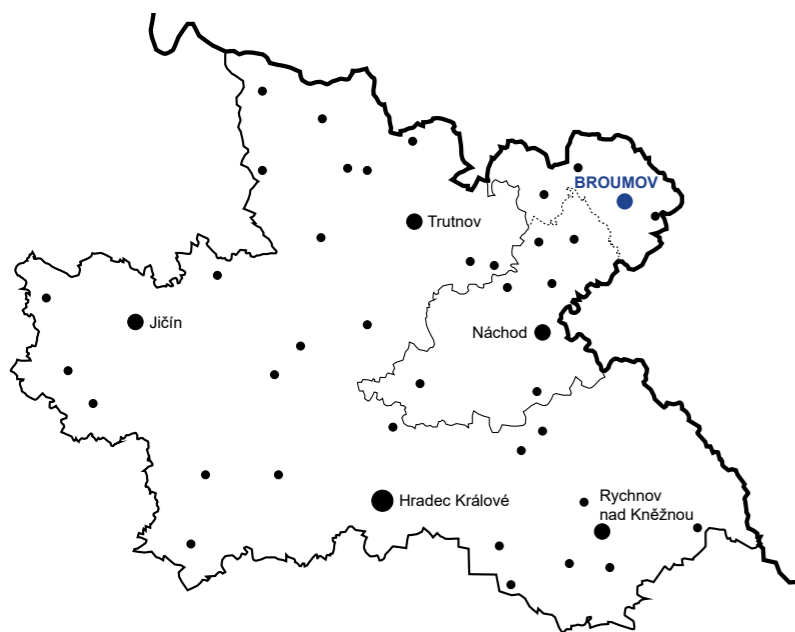
Oblast se rozkládá v Broumovském výběžku na východě královohradeckého kraje v turistickém regionu zvaném Kladské pomezí. Vrchovinná oblast o rozloze 43 000 ha škytá přírodní bohatství v podobě skalních měst a stolových hor. Základy ochrany jedinečné krajiny byly položeny vyhláškou v roce 1991. V evropském měřítku je oblast součástí Natura 2000.

Výběžek je ze všech stran ohraničen pásem hor Javořích, Stolových a Jestřebých. Uvnitř jsou ukryty oblasti se zvýšeným stupněm ochrany. Jedním z nich je Národní přírodní rezervace Adršpaško-teplické skály. Největší skalní město Evropy je jedním z hlavních turistických atrakcí v regionu. Dalšími hlavními geomorfologickými prvky výběžku jsou Polické a Broumovské skalní stěny, které tvoří hlavní bariéru území a dávají tak vzniknout Broumovské kotlině. Dva hlavní vodní toky zavlažující krajinu jsou řeky Stěnava a Metuje.

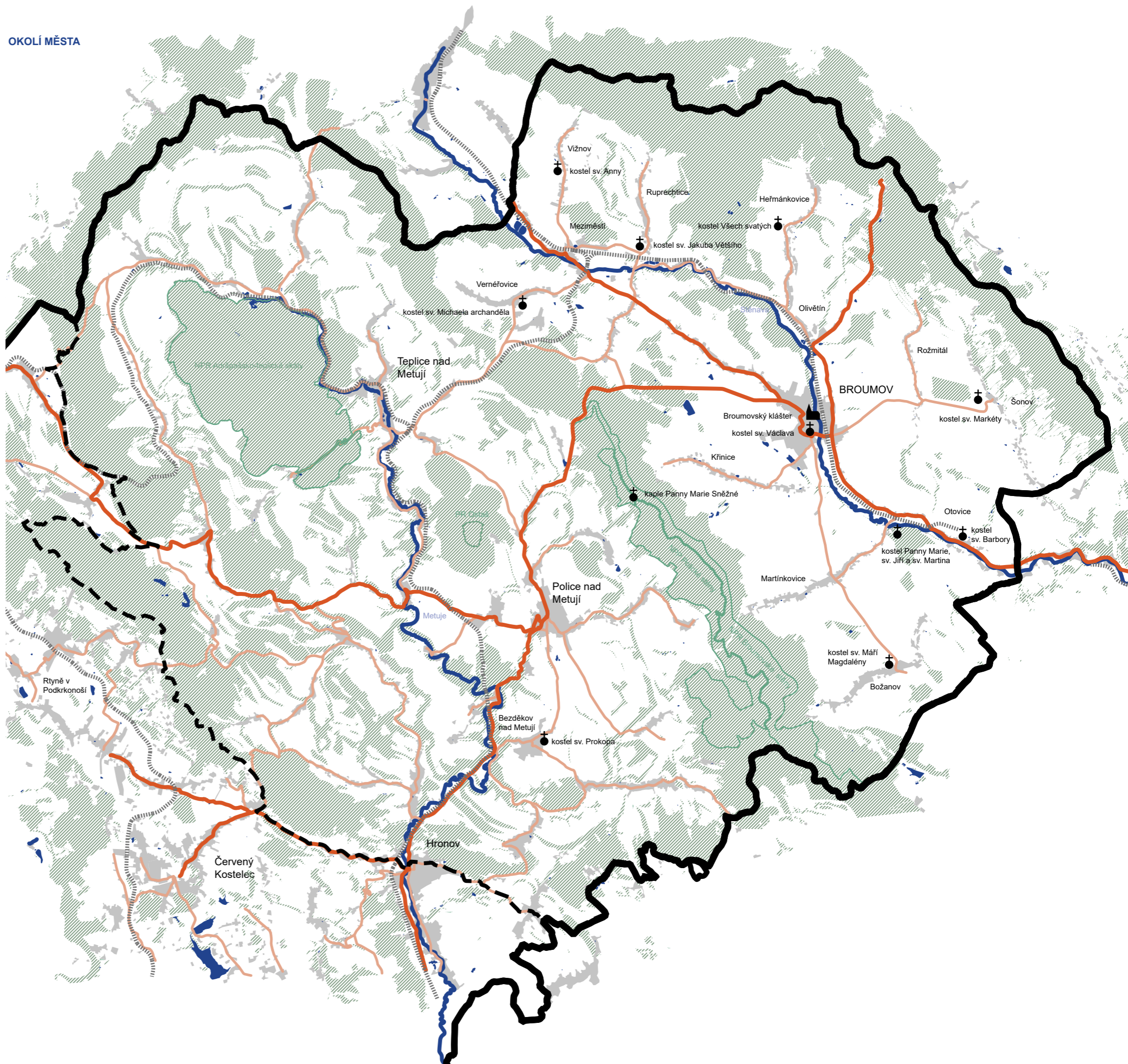
Jedinečnost toho území je dána také silně barokní krajinou s výraznou církevní i lidovou architekturou. Kolonizace území ve 13. století počala přetvářet krajinu na kulturní, jejíž vyvrcholení přišlo v 17-18. století. Osvícení opati v rámci kultivace území pracovali se stavitelským rodem Dientzenhoferů a vzniklo tak unikátní dílo - Broumovská skupina barokních kostelů. Dílo, které mělo za úkol orientovat krajinu a vytvářet navigační body na Svatojakubské cestě skrze broumovské opatství. Můžeme zde najít otisk jak české, tak především německé lidové architektury. Typický je vesnický sloh zděných empírových statků s dřevěnými štíty. Častým krajinným prvkem byly sochy umístěné v otevřené krajině.

Legenda

- Silnice 2. třídy
- Silnice 3. třídy
- Železnice
- Hranice chráněných území
- Hranice CHKO Broumovsko
- Broumovská skupina kostelů
- Benediktýnský klášter Broumov

Krajské schéma

012 TOPOGRAFIE

Broumov je situován na skalním ostrohu uprostřed Broumovské kotliny. Ostroh, který sbíhá ze severu rozděljuje kotlinu skalní stěnou. Nižší část stěny následuje řeka Stěnavy. Město je založeno na soutoku Stěnavy a Liščího potoka v místě, kde skalní stěna z jedné strany klesá k řece a z druhé od potoka tvoří strmý svah. Nejvyšším bodem na skalním ostrohu poblíž města je Mlýnský vrch s 521 m n. m.

Řeka Stěnavy pokračující středem kotliny do Polska tvoří povodí pro všechny potoky z obou stran kotliny. Kolem města je zachováno značné množství rybníků.

Větší souvislé plochy lesa ohraničují údolí na úpatí Broumovských stěn a Javořích hor. Zbytek lesů je rozprýlen v menších hloučcích v krajině. Jediný souvislý celek v údolí následuje ze severu skalní ostroh a dosahuje až k Broumovskému klášteru.

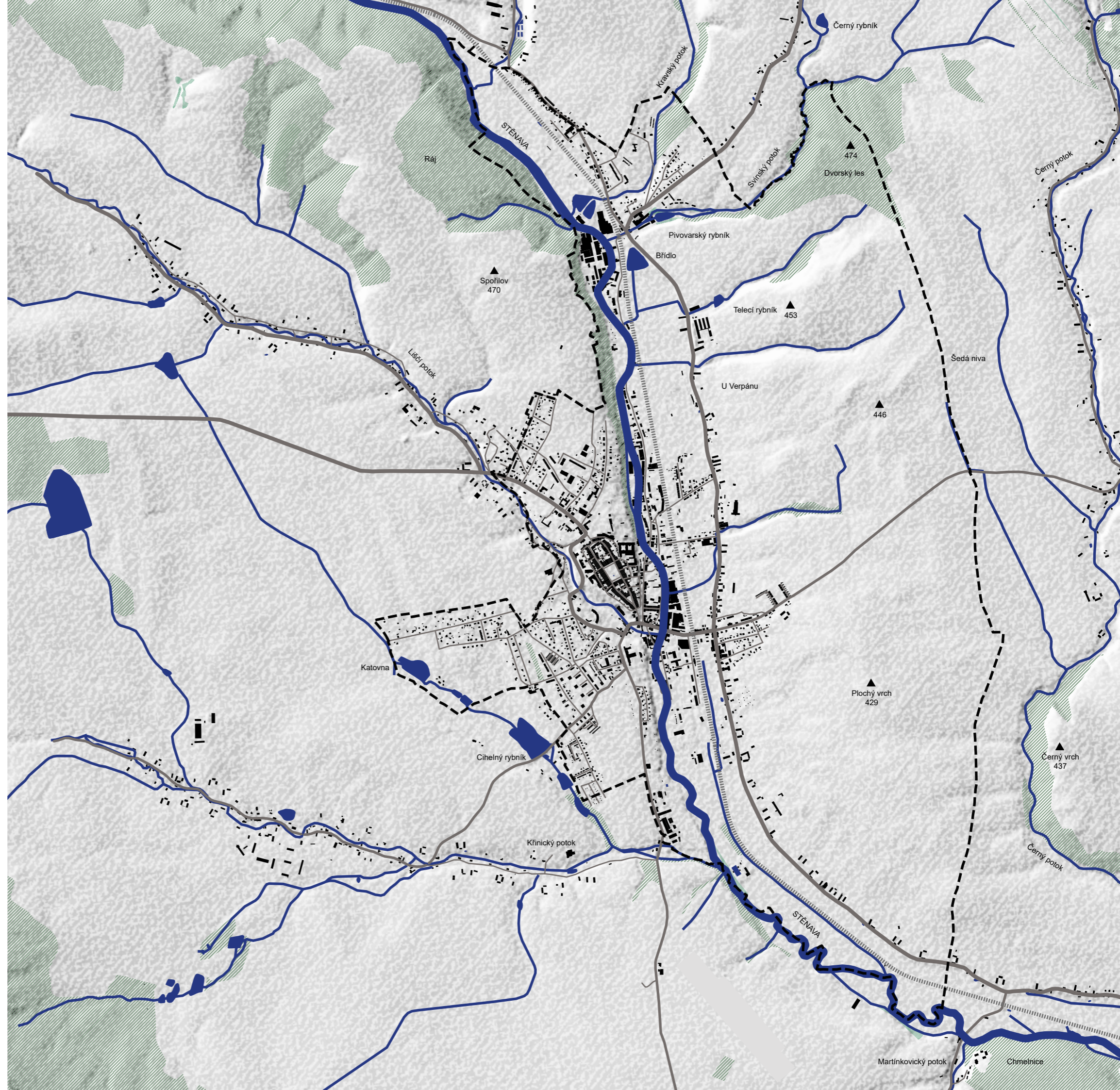
Kotlina ohraničená lesy byla v minulosti používána pro zemědělské účely. Otevřené plochy kolem města tvoří soustava polí a luk. Jejich tvary jsou především podlouhlé dle směru potoků protkávající krajinu kolmo k hranicím města. Lány pozemků rozbíhající se do krajiny jsou určeny bývalými hospodářskými statky soustředujícími se obytnými domy u cest a navazujícími hospodářskými staveními za humna do polí.

Legenda

	Silnice 2. třídy
	Silnice 3. třídy
	Místní komunikace
	Železnice
	Vodní toky

Topografie Broumovska

013 DOPRAVA

Broumov je kvůli své poloze dopravně odstíněn od hlavních dopravních sítí. Město je od české i polské strany odříznuto pásem hor a skalních stěn.

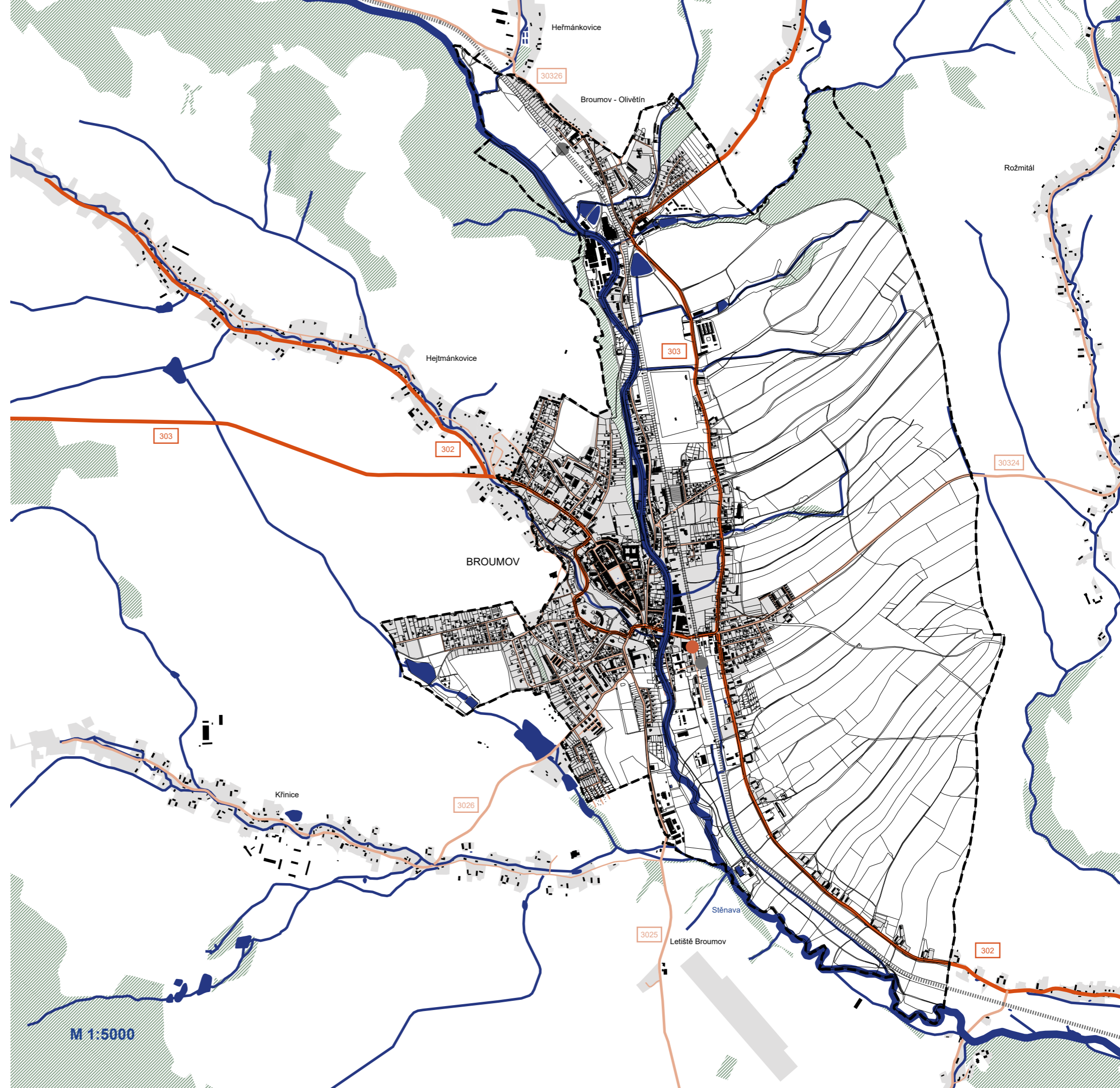
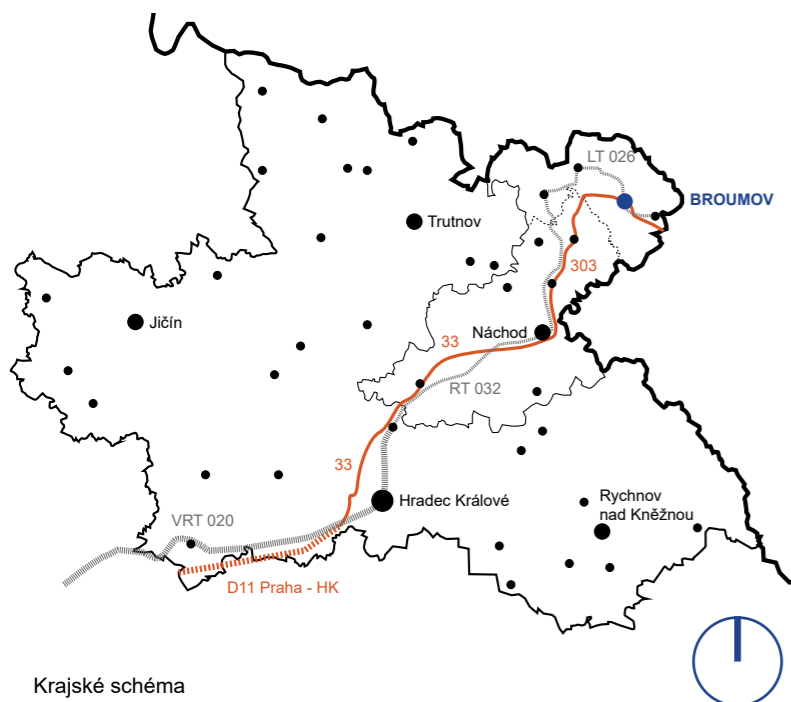
Kvůli přejezdu Broumovské vrchoviny je město dopravně obsluženo pouze **silnicemi 2. třídy**. Hlavní silnice objíždějící Polické a Broumovské skalní stěny nese označení 303. Ostatní rychlostní komunikace vyšších tříd končí na úpatí kopců a spojují Náchod a Trutnov. Železniční spojení je zajištěno **trati č. 0.26** z Chocně. Trať je provozována od roku 1875 a její poslední kus do Otovic není v současné době obsluhován. Vzdálenost od Prahy je 185 km a autem se dá ujet zhruba za 2 hodiny přes Hradec Králové a Náchod.

Ve městě převažuje **osobní automobilová doprava**. Autobusové linky se soustřeďují na autobusovém nádraží. Spojení jsou většinou do okolních vesnic. Broumov nemá vlastní městskou autobusovou linku. Síť zastávek je velmi řídká a neposkytuje umístění zastávek u klíčové městské vybavenosti, která by tím mohla být lépe dostupná i pro seniory. **Pěší doprava je komplikována** výrazným terénním ostrohem.

Přes město vedou dvě hlavní cyklistické stezky. Od východu na západ č. 4148 a od severu k jihu č. 4020. Síť turistických cest je poměrně hustá a rozbíhá se **koncentricky** do krajiny.

Legenda

- Silnice 2. třídy
- Silnice 3. třídy
- Místní komunikace
- Železnice
- Železniční zastávka
- Autobusové nádraží

Legenda

1. Mírové náměstí
2. Veřejný park
3. Benediktýnský klášter Broumov
4. Kostel sv. Vojtěcha
5. Klášterní areál se zahradami
6. Komunitní sál
7. Městský úřad
8. Policie ČR
9. Pivovar
10. Kulturní dům Střelnice
11. Kostelní náměstí
12. ZŠ Hradební
13. Kostel sv. Petra a Pavla
14. Církev Římskokatolická
15. 2. stupeň ZŠ + Gymnázium
16. Malé náměstí
17. Hradební korzo
18. Kostel sv. Václava
19. ZUŠ
20. Česká pošta
21. Areál a hotel Veba
22. Centrum sociálních služeb Naděje
23. Nemocnice
24. Hřbitovní kostel Panny Marie
25. Hřbitov
26. Kostel sv. Ducha
27. Autobusové nádraží
28. Nádražní budova
29. ZŠ Broumov
30. Diakonie Broumov Církve Českobratrské evangelické
31. Náboženská obec církve Českosloveské husitské
32. Hasičský záchranný sbor
33. Městské divadlo
34. Městská knihovna
35. Děkaný úřad

M 1:5000

015 DEMOGRAFIE

Za posledních 15 let se věková skladba obyvatelstva výrazně změnila. Od roku 1995 až do současnosti dochází k poklesu dětské složky obyvatel ve věku 0 – 14 let, která dosahovala v roce 1995 hodnoty 22,2 % a v roce 2010 už pouhých 15,3 % z celkového počtu obyvatel města, přičemž tento pokles nadále pokračuje.

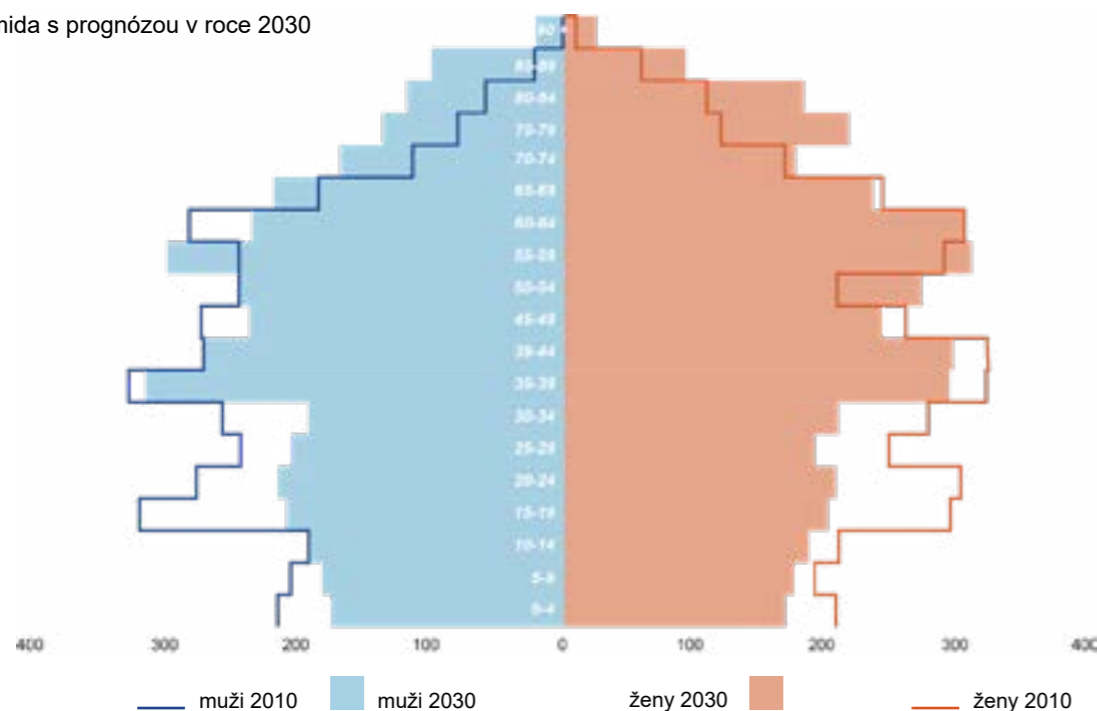
Naopak podíl poproduktivní složky obyvatel (nad 65 let) kontinuálně narůstá, a zatímco v roce 1995 bylo pouze 10,5 % obyvatel nad 65 %, tak o 15 let později to již bylo 14,7 %. Tento nárůst je způsoben hlavně migračním chováním obyvatel.

Porovnána je situace mezi současností a prognózou v roce 2030 a evidentní je nárůst v počtu obyvatel nad 55 let. Naopak největší poklesy zaznamenaly věkové kohorty obyvatel ve věku 0 - 24 let. Tento vývoj nadále prohlubuje regresní typ pyramidy. Podíl dětské složky (14 let a méně) je v roce 2010 15,34 % obyvatelstva. Prognóza v roce 2030 odhaduje pokles na 14,09 % obyvatelstva. Oproti tomu podíl seniorů (65 let a více) je 14,69 % na celkovém počtu obyvatel. Do roku 2030 se odhaduje jejich nárůst na 21,39 % obyvatel.

(Strategický rozvojový plán města Broumova do roku 2029)

počet obyvatel	7 604
podíl žen	51,7%
děti do věku 14ti let	1 193
tendence	úbytek
senioři nad 65 let	14 486
tendence	nárůst
průměrný věk	41,8 let

věková pyramida s prognózou v roce 2030

VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA OBYVATEL

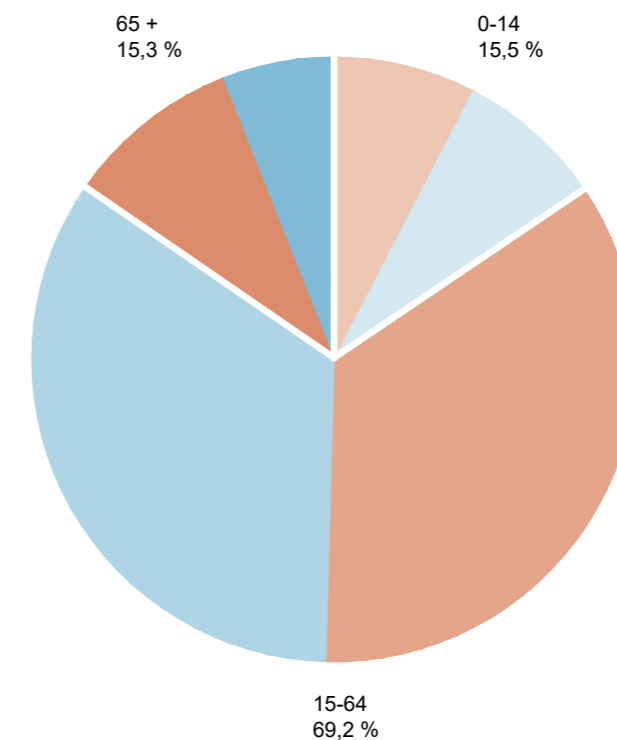
Ve městě má dle předběžných výsledků SLDB 2011 necelých 22,66 % obyvatel starších 15 let pouze základní vzdělání, střední vzdělání bez maturity má více než 38 % těchto obyvatel, necelých 26 % obyvatel starších 15 let má úplné střední vzdělání nebo vyšší odborné vzdělání a zhruba 6 % obyvatel města starších 15 let dosáhlo na vysokoškolský titul. Necelých 1 % obyvatel starších 15 let nemá žádné vzdělání. Město Broumov je ve srovnání s celorepublikovým průměrem patrný rozdíl počtu lidí se základním vzděláním, kteří převyšují republikový průměr (17,43 %) více než o 5 %, naopak je znatelný menší počet vysokoškolsky vzdělaných lidí, kterých je ve městě o více než 6 % méně, než je republikový průměr (12,37 %).

Při porovnání vývoje vzdělanostní struktury města od roku 2001, lze vidět patrný posun zejména v podílu obyvatel pouze se základním vzděláním, kdy došlo k poklesu z necelých 27 % na necelých 23 %. Stejně tak poklesl počet obyvatel se středním vzděláním bez maturity. Na druhou stranu se zvýšil podíl středoškolsky vzdělaných obyvatel s maturitou či s vyšším odborným vzděláním téměř o 2 %. Pozitivní je rovněž vývoj počtu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, kde je v roce 2011 nárůst cca o 1 % oproti stavu v roce 2001.

(Strategický rozvojový plán města Broumova do roku 2029)

	26.3.2011		1.3.2001	
	absolutně	relativně	absolutně	relativně
počet obyvatel starších 15 let	6 603	100 %	6 692	100 %
základní vzdělání včetně neukončeného	1 496	22,66 %	1 803	26,94 %
střední včetně vyučení (bez maturity)	2 545	38,54 %	2 854	42,65 %
maturita a VOŠ včetně nástavbového	1 716	25,99 %	1 624	24,27 %
vysokoškolské	397	6,01 %	315	4,71 %
bez vzdělání	45	0,68 %	41	0,61 %

věková struktura obyvatelstva

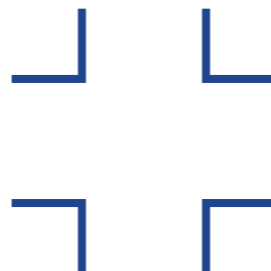

S

- A. Správa města
- Existence upravených veřejných parků a prostranství ve městě
- B. Ekonomika, kultura a cestovní ruch
- centrum města s dostatkem obchodních prostor a dostatek ploch pro rozvoj podnikání ve městě.
 - bohaté kulturní a historické dědictví a unikátní urbanistická koncepce sídel v krajině - **genius loci**
 - **centrum regionu**, obec s rozšířenou působností, spádové město soustřeďující úřady, jiné instituce a služby
- C. Sociální a zdravotní služby
- existence komunitního plánu sociálních služeb
 - **aktivní spolková činnost pro seniory**
 - existence Strategického plánu sociálního začleňování města Broumova
- D. Kvalita života
- velký počet aktivních spolků a sportovních oddílů
 - příjemné **historicko-kulturní prostředí** pro život
 - dostatečný bytový fond města pro tvorbu strategie bydlení
 - **jedinečná návaznost na krajinu**

W

- A. Správa města
- nevyhovující dopravní systém ve městě
 - nedostatečné poznání limitů využití krajiny
 - **nedostatečný vztah lidí k městu, krajině a prostředí**
- B. Ekonomika, kultura a cestovní ruch
- vysoký podíl nekvalifikované pracovní síly a **nedostatek pracovních míst pro lidi s nízkou kvalifikací a nedostatek podnikatelských příležitostí** (dle názorů občanů) a investičního kapitálu ve městě
 - nevyužívané a chátrající průmyslové, zemědělské stavby a památky
 - nedostatečné kapacity pro prodloužení turistické sezóny
- C. Sociální a zdravotní služby
- **nedostatečná dostupnost vybraných sociálních služeb** (stacionář pro seniory, chráněné bydlení pro zdravotně postižené)
 - skeptický postoj majoritní skupiny občanů k aktivitám sociálního začleňování
 - **nedostatek bezbariérových tras** (poliklinika a další veřejné prostory)
- D. Kvalita života
- chybí strategie bydlení
 - **chybí startovací bydlení pro mladé, nízkonákladové a sociální bydlení**
 - **nízká vzdělanostní úroveň obyvatelstva**
 - slabá spolupráce podnikatelů a školství

- A. Správa města
- nastavení informačního systému v území vůči občanům, včetně možnosti dotazů občanů a jejich zodpovězení
 - rozvoj cestovního ruchu respektující ochranu přírody a krajiny, prodloužení turistické sezóny
 - **prostor pro uplatnění a život kvalifikovaných lidí**
 - rozšíření a prohloubení spolupráce s okolními obcemi a regiony
- B. Ekonomika, kultura a cestovní ruch
- posilování pozice Broumova jako centra širšího regionu, spádového města, **soustřeďujícího instituce, služby**
 - podpora malého a středního podnikání, rozvoj služeb a cestovního ruchu
 - využití **volných prostor, objektů a pozemků**, obnova kulturního dědictví
 - využití programů, grantů, dotací a investic
- C. Sociální a zdravotní služby
- **rozvoj občanských aktivit a dobrovolnictví**
 - **rozvoj neziskového sektoru v oblasti dostupného bydlení**
- D. Kvalita života
- **využití místních zdrojů k volnočasovým a komunitním aktivitám**
 - **rozvoj celoživotního vzdělávání ve spolupráci s podnikatelským sektorem**
 - rozvoj přeshraniční spolupráce

- A. Správa města
- nevyužití příležitostí rozvoje sociálních vazeb a identity obyvatelstva
 - **riziko zvyšujícího se sociálního napětí**
 - prohlubování problémů s romskou menšinou
- B. Ekonomika, kultura a cestovní ruch
- **odliv mladých a kvalifikovaných z regionu**
 - **pasivita občanů, nezáměr o budoucnost města, regionu a o komunitní život**
 - úbytek společenských akcí ve městě
- C. Sociální a zdravotní služby
- absence systému dlouhodobého financování
 - **stárnutí populace, zvyšující se počet osamělých seniorů**
- D. Kvalita života
- **stárnutí obyvatelstva a odchod mladých lidí**
 - izolace oblasti vlivem regionální i národní politiky
 - zrušení středního školství v Broumově

O

T

A

SPRÁVA MĚSTA

- A1. Efektivní řízení
- 1.2. Zefektivnění činností organizací založených a zřízených městem
 - **1.5. Zlepšení komunikace v rámci města**
- A2. Bezpečnost ve městě
- **Zlepšení komunikace a spolupráce s obyvatelstvem**
 - **Program inkluze (integrované projekty)**
- A3. Spolupráce, komunikace, koordinace
- 3.2. Spolupráce v rámci mikroregionů a MAS
 - 3.3. Zlepšení image města.
 - 3.4. Koordinace aktivit v území
 - **3.6. Tvorba koncepce kultury**
- A4. Ochrana životního prostředí a historického dědictví
- **4.1. Výchova obyvatelstva ke vztahu ke všem složkám životního prostředí a historickému dědictví**
 - 4.5. Ochrana historického dědictví a jeho propagace
- A5. Rozvoj, zefektivnění, dobudování infrastruktury
- 5.6. Revitalizace města, zejména jeho centra

SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ SLUŽBY

- C1. Sociální politika města
- **1.2. Koordinace inkluzivních, preventivních a krizových programů**
 - 1.3. Komunitní plánování sociálních služeb a jejich rozvoj
 - **1.4. Řešení problematiky nízkonákladového a víceetapového bydlení**
- C2. Sociální služby
- 2.1. Vymezení a podpora páteří sítě sociálních služeb nutné pro další rozvoj regionu
- C4. Zdravotně-sociální oblast
- 4.1. Propojení sociálních a zdravotních služeb

C

B

KULTURA, EKONOMIKA A CESTOVNÍ RUCH

- B1. Podpora rozvoje podnikatelského prostředí a zaměstnanosti
- 1.1. Posílení oboustranné spolupráce mezi podnikatelským sektorem a městem
 - 1.3. Aktivní přístup města k vyhledávání a podpoře investorů
- B2. Kultura
- **2.1. Posilování pozice Broumova jako centra kultury**
 - 2.2. Posilování komunikace, koordinace, vzájemné spolupráce a partnerství složek pro kulturu a lokálními kulturními soubory
- B3. Cestovní ruch
- 3.1. Vytvoření Marketingové strategie Broumova
 - **3.3. Podpora vzniku produktů cestovního ruchu při nepřízní počasí, včetně potřebné infrastruktury**
 - **3.4. Podpora turistiky spojené se vzdělávacími aktivitami**

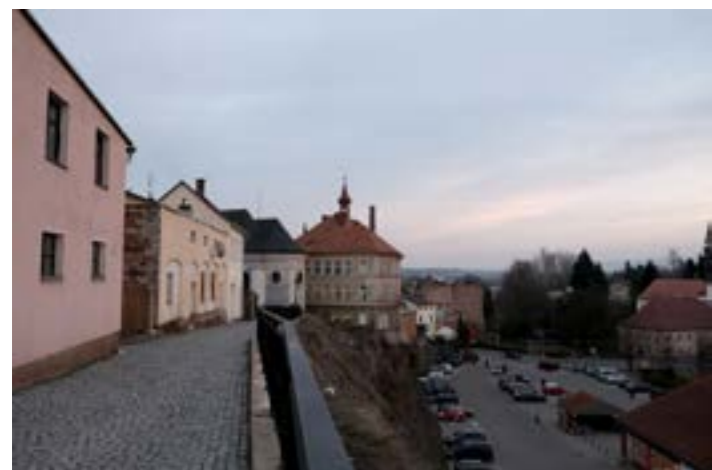
KVALITA ŽIVOTA

- D1. Školství a vzdělávání
- 1.1. Vymezení a podpora páteří sítě vzdělávacích zařízení
 - 1.2. Koordinace vzdělávacích aktivit v síti vzdělávacích zařízení
 - **1.4. Podpora vzdělávání sociálně slabších obyvatel v Broumově**
- D2. Sport a volnočasové aktivity
- 2.3. Koordinace spolkových aktivit s přípravou zázemí pro jejich realizaci
 - **2.4. Efektivní rozvoj grantového systému města pro financování volnočasových aktivit**
- D3. Bydlení, urbanismus a územní plánování
- **3.1. Vytvoření koncepce v oblasti bydlení, včetně nízkonákladového bydlení**
 - 3.2. Organizování urbanistických soutěží pro významné rozvojové plochy
 - 3.3. Využívání architektonických soutěží
- D4. Církev a jejich zapojení do života města
- 4.1. Zmapování aktivit jednotlivých církví
 - **4.2. Rozvíjení spolupráce města s církvemi**

D

018 DĚJE MĚSTA

m2	OBLAST	STUPEŇ DOKUMENTACE	POČET OBYVATEL	MEZILIDSKÉ VZTAHY	POHYB	Z KONTEXTU VYPLÝVAJÍCÍ OTÁZKA	ODPOVĚD V PROJEKTU: URBAN/ARCH/TEORIE
10 ⁸	okres	strategický plán	20 000	folklor	auto, autobus, vlak	Jakou roli hrají města se 7-12 tisíci obyvatel v rámci svého regionu/krajiny/okresu?	<p>Instituce usídleny v městech mají šanci prezentovat a vysvětlovat význam prvků v krajině pro obyvatele měst. Jde o dosažení pocitu identifikace a vytvoření vztahu mezi člověkem a prostředím, ve kterém žije.</p> <p>Nová instituce - platforma pro jednání zájmových spolků v CHKO</p>
10 ⁷	město	územní plán	7 500	generace, rodinné vazby	auto, autobus, kolo	<p>Jak udělat Broumov atraktivní pro vlastní instravilán? Potenciál UNESCO? Koordinace rozvoje města? Jak nastavit ekonomické podmínky a příležitosti pro sebe-realizaci místních obyvatel?</p>	<p>Vize města:</p> <p>Nová instituce - založení platformy pro vytvoření vize města a její prezentaci. Důležitým krokem pro rozvoj města je pochopení a nadšení obyvatel místem, ve kterém bydlí. Jejich aktivita a zájem se stává impulsem a hnací silou pro aktivitu zastupitelů.</p> <p>Vytvoření dostupného bydlení a dostupných komerčních prostor pro začátek vlastního podnikání.</p> <p>Zřízení úřadu městského architekta.</p>
10 ⁵	lokalita	územní plán, regulační plán, urban. studie	1000	známosti, identifikace s místem	auto, kolo, chůze	<p>Jak vytvořit kohezi lokalit bez pocitu rozdělení mezi obyvateli?</p> <p>Jak definovat vztah bydliště a pracoviště?</p>	<p>Rozhodnutí o zájmu pro příliv turismu za pomoci zapsání Broumovského kláštera seznam UNESCO.</p>
10 ⁴	blok	regulační plán, urban. studie, projekt	200	známost, komunita, sousedství	kolo, chůze	<p>Míra regulace ? Jakou zvolit strukturu bloků? Mají být vnitrobloky prostupné nebo soukromé? Mají mít bloky smíšený nebo monofunkční charakter?</p>	<p>Propojení jednotlivých lokalit a zajistit prostupnost jejich hranic. Zajištění spojení pomocí městské MHD.</p> <p>Doplnění převládajícího charakteru města. Velké hmotové celky vytvářející ohniska města, doplněny o menší řadové objekty s proměnlivým veřejných parterem.</p>
10 ³	ulice, zákoutí	regulační plán, urban. studie, projekt	40	setkání, pohyb mezi lokalitami, sousedství, generační známosti	kolo, chůze	<p>Míra regulace? Poměr veřejného a soukromého parteru? Množství zeleně? Vizualní provázanost lokality a města?</p>	<p>Převládající veřejný parter v ohniscích urbanistického návrhu. Parter kombinován se vstupy do obytných jednotek s možností přestavby na komerční využití.</p> <p>Vnitrobloky jsou převážně soukromé s výjimkou regulované s výjimkou regulované komunitní zahrady. Jde o vytvoření čitelného a přehledného veřejného prostoru.</p> <p>Přizpůsobení ulic pro pohyb různého charakteru, rozšířit pěší zony a aplikovat je v kombinaci s efektivní sítí zastávek veřejné dopravy. Společná identita dosažená výběrem provazujících materiálů.</p>
10 ²	dům	projekt, návrh detailu	3-6	sousedské vztahy, rodiny, generační známosti	chůze	<p>Jaký by měla být rozmanitost typologie?</p> <p>Jaké druhy bydlení odpovídají socioekonomické situaci a vizi pro město?</p>	<p>Domy orientované vstupy do veřejného protoru vytváří přehledné ulice s pobytovými chodníky.</p> <p>Nízkonákladové bydlení s možností transformace parteru na komerční prostor.</p>
1 ²	místo	návrh detailu	1-2	oblíbené místo, cit	chůze, dotek	<p>Jak je zapojeno místo do kontextu? Vizualní provázanost místa s lokalitou a městem?</p>	<p>Textura, volba lokálního materiálu s odstíny, které jsou v souladu s okolním barevným spektrem, detaily umístěné napříč veřejným prostorem: Městské osvětlení, mobiliář, povrchové materiály na komunikacích.</p>
1 ⁻¹	bod	návrh detailu	-	vjem detailu	dotek	<p>Co je otisk vize města na jeho provázanost a vizuální podobu?</p>	<p>Domovní čísla</p>

NÁVRH

02

V první části diplomové práce se zabývám návrhem doplnění institucionální struktury ve městě. Vybírám a popisuji různé druhy institucí jejichž smyslem má být komunikace s obyvateli Broumova. Klášter sebou přináší historickou a kulturní identitu. Rovněž i otázku zapsání na seznam světového dědictví UNESCO a možný příliv cestovního ruchu. Camp B je součástí samosprávních struktur na území města a měl by občanům přiblížovat a vysvětlovat záměry města i jeho kontextuální vývoj v krajině. Rozšíření stávající knihovny o současnou mediátéku a prostory přilehlé ZUŠ podporuje rozvoj školského systému. Jako poslední jsem zvolil komunitní centrum, které nabízí možnosti celoživotního vzdělávání, sportovní a společenské aktivity pro scelování všech sociálních skupin.

V druhé části rozvíjím myšlenku komunitního centra do podoby architektonické studie. Odůvodňuji umístění centra i jeho program. Komunitní centrum rovněž představuje vizi možnosti levnější formy bydlení a nomádského či dálkového způsobu práce, která by mohla být atraktivní pro mladé lidi a zároveň rezonuje se současným trendem home office ve větších obchodních společnostech. Budova by se mohla stát iniciačním bodem celé oblasti.

1	klášter Broumov
2	CAMP B
3	knihovna
4	komunitní centrum
	veřejné budovy
	pěší stezka

KLÁŠTER BROUMOV

Budova jedinečně usazená v krajině uprostřed kotliny je zároveň srdcem kultury i struktury města. Klášter od svého založení sloužil jako hospodářské a vzdělávací centrum celého Broumovska. Jeho dějiny zahrnují doby prosperity, úpadku a rovněž byl svědkem nehumánních aktů minulého režimu.

Dnes je klášter i jeho areál po částečné rekonstrukci od ateliéru ADR. Zahrady jsou přístupné veřejnosti a nabízejí možnost výstav současného umění. Několik pater kláštera bylo obnoveno a kromě výstav s církevními artefakty rovněž nabízí ubytování. Areál kláštera je hlavní kulturní turistickou atrakcí regionu, ale kvůli odloučení Broumova od hlavních komunikací je cestovní ruch nedostatečným artiklem. Klášter má přitom potenciál stát se řešením pro pokles krátkodobého i dlouhodobého cestovního ruchu během nepříznivého počasí či ročního období. Broumov nabízí možnost ubytování v jedinečné kulturní krajině CHKO Broumovsko s krátkou dojezdovou vzdáleností do velice oblíbené destinace Národní přírodní rezervace Adršpašsko-teplických skal.

V úvahu připadá žádost o zařazení Broumovského kláštera na seznam UNESCO. Areál je zásadním svědectvím české barokní architektury a jejího přesahu do kultivace kulturní krajiny. Jeho potenciál pro zapsání na seznam je nepopíratelný.

rekonstrukce a revitalizace areálu

Tento krok skýtá ekonomickou příležitost pro rozvoj převážně v sektoru služeb a také nabízí možnost pro rozvoj místního podnikání. Se zvýšením kulturního statusu je rovněž potřeba zvážit negativní dopady kulturní turistiky, kterou můžeme pozorovat například v Českém Krumlově. Jsou to převaha turistů, vybydlené centrum či nános nevhodné reklamy ze stran místních obyvatel. Z tohoto důvodu je důležité nejdříve založit instituci CAMP B a předat otěže při tvoření strategie města a vizuální podoby města odborníkům. Cílem by mělo být dosažení rovnováhy a optimalizace mezi ekonomickými příležitostmi a kulturně vizuální podobou města. Velice dobrý příklad můžeme najít ve městě Znojmo, kde se podařilo vytvořit manuál pro zacházení s veřejným prostorem.

Církevní přítomnost je ve městě velmi silná. Můžeme zde nalézt Římskokatolickou farnost – děkanství Broumov, Náboženskou obec Církve československé husitské a Česko-bratrskou církev evangelickou, zastoupenou sociálním družstvem Diakonie Broumov. Klášter nabízí místo pro komunikaci a koordinaci při pomoci potřebným ve městě. Rovněž role duchovních hodnostářů by měla v dnešní době spočívat v přinášení pochopení a porozumění do společnosti. Broumov je městem, které má příležitost vytvořit silnou komunitu za přítomnosti všech místních obyvatel.

klášter
veřejné budovy
M 1:1000

SÍDLÍCÍ INSTITUCE A STÁVAJÍCÍ PROGRAM

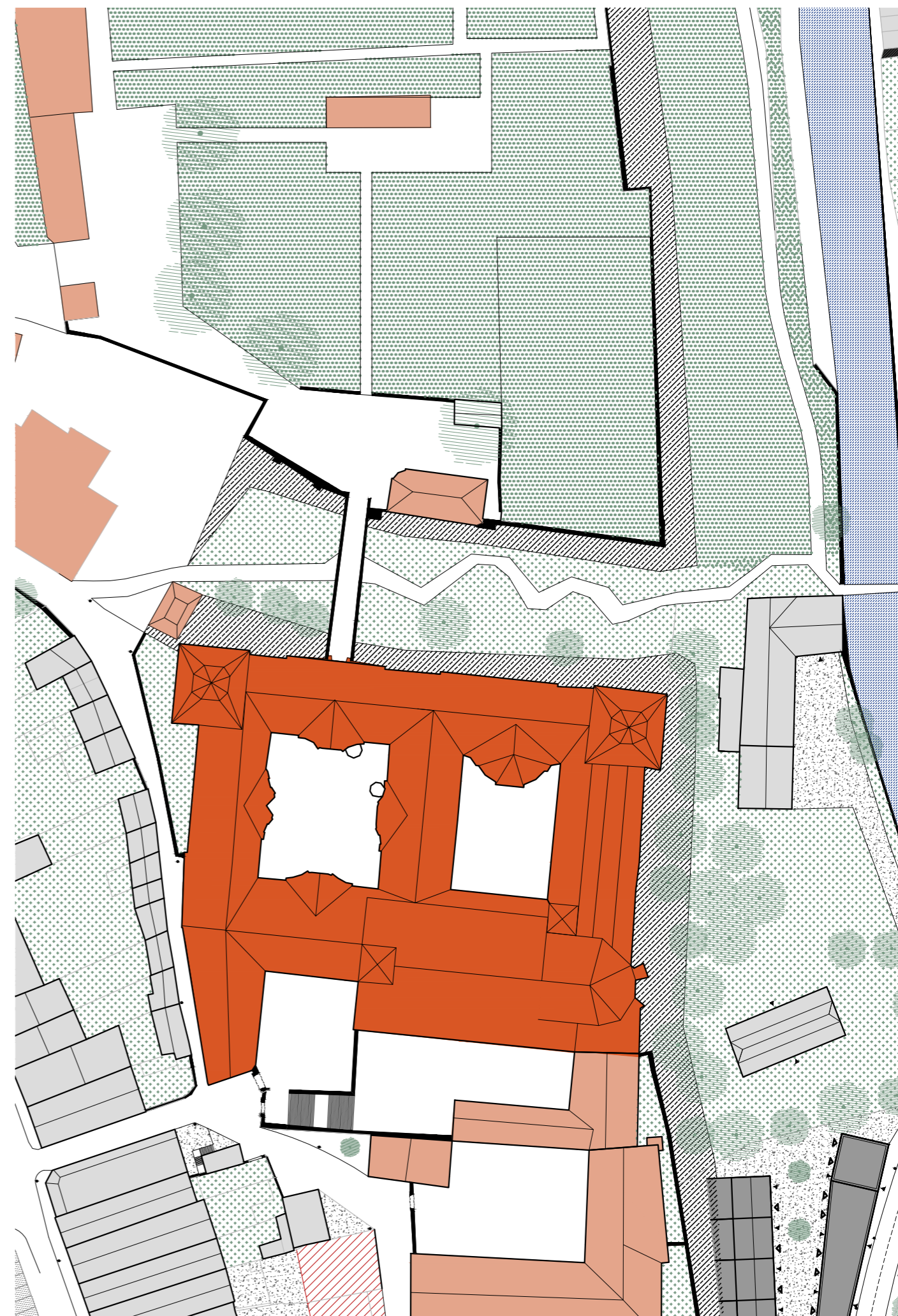
- Kostel Sv. Vojtěcha
- Galerie církevního umění + Broumovská historická knihovna
- Zahradní galerie + malý sál
- Děkanství
- Kavárna Dientzenhoffer
- Ubytování - hotel + hostel + jednací místnosti

DALŠÍ MOŽNÝ PROGRAM

- Ubytování pro poutníky
- Společné místnosti pro jednání Církvi
- Ubytování pro sociálně slabé a potřebné + možná pečovatelská služba

FUNKCE A VÝZNAM

- Prohlídky areálu kláštera - architektura + výstava + kostel sv. Vojtěcha
- Komunitní mše
- Ubytování návštěvníků a poutníků
- Možnost pořádání společenských akcí v interiéru i exteriéru
- Unikátní kulturní atrakce
- Poskytování sociálních služeb pro potřebné + duchovní útěcha
- Navázání komunikace a spolupráce mezi světskou a církevní komunitou ve městě

CAMP B

Smyslem instituce je podnítit zájem a porozumění místních obyvatel o město - vznik prostoru, ve kterém se každý volně přichozí může dozvědět aktuální plány pro rozvoj města. Instituce poskytne srozumitelnou komunikační platformu a pomůže zlepšit vztah lidí k městu a krajině, v nichž žijí. Pro tento účel jsem vybral budovu bývalé radnice na hlavním náměstí, která se svou věží odlišuje od ostatní historické zástavby. Toto symbolické umístění má podtrhnout význam a potřebu této instituce ve struktuře města. Pod střechu budovy jsem se rozhodl umístit vícero odborů, jejichž intenzivní komunikace bude potřeba pro vytvoření komplexní a jednotné architektonické a kulturní vize. Velkou inspiraci pro tuto instituci vidím v Centru architektury a městského plánování (CAMP) při IPR v Praze.

rekonstrukce a revitalizace
nová instituce
2np + podkroví
KZP 450 m²

maximální zastavitelná plocha
přílehlá plocha k řešení
CAMP B
veřejné budovy

M 1:1000

SÍDLÍCI INSTITUCE A PROGRAM

- Kancelář městského architekta
- Grantový odbor
- Výstavní prostory pro vystavení aktuální výstavby a vize města
- Přesídlení kulturního odboru/výboru

ČASOVÁ NÁROČNOST

- Kancelář městského architekta - Plný/částečný úvazek
- Grantový odbor - částečný úvazek
- Kulturní obor - částečný úvazek
- Výstavní prostor - částečný úvazek během roku, plný úvazek při uvádění nových plánů

FUNKCE A VÝZNAM

- Organizace urbanistických soutěží
- Organizace architektonických soutěží
- Výstava seznamující místní obyvatele s plánem na rozvoj města (možnost dotazů a vysvětlení)
- Vytvoření a koordinace sjednocené vize města
- Představit grantovou politiku, ohodnocení proveditelnosti projektů
- Koordinace údržby a opravy veřejných prostor - zajistit sjednocený přístup - zásadní rozvinutí spolupráce s Technickými službami města Broumov
- Platforma pro jednání s aktivními občanskými spolky na Broumovsku

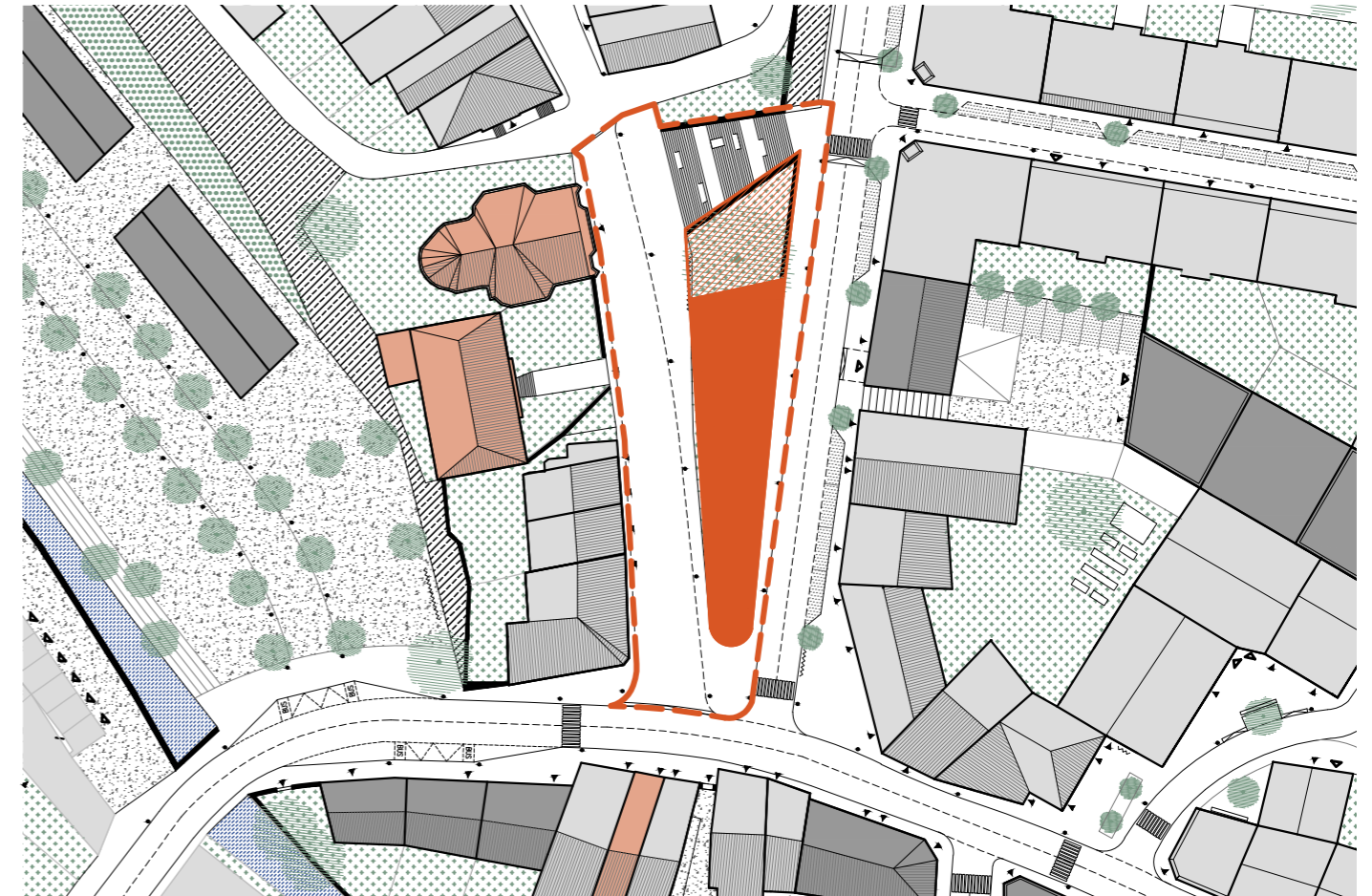
MĚSTSKÁ KNIHOVNA +

Účelem instituce je rozšíření nedostatečných kapacit stávající Městské knihovny v Broumově. V novém pojetí by knihovna neměla být pouze místem zapůjčování knih, ale rovněž místem k jejich četbě a možnosti studia za příznivých světelných podmínek. Vhodným místem pro novostavbu knihovny je pozemek situovaný v jižním cípu historické části města v sousedství barokního kostela sv. Václava od Kiliána Ignáce Dientzenhofera a Základní umělecké školy Broumov. Pozemek je svažité a rovněž z jedné strany podepřen pozůstatky historického opevnění. Budova má klínovitý charakter a doplňuje osiřelé místo na důležité křižovatce. Její program se rovněž skládá z možnosti rozvinutí kapacit přílehlé ZUŠ a komerčních prostorů.

novostavba a revitalizace okolí
rozšíření kapacit městské knihovny
max. 5np ustupující forma
KZP 450 m²

maximální zastavitelná plocha
přílehlá plocha k řešení
knihovna
veřejné budovy

M 1:1000

SÍDLÍCI INSTITUCE A PROGRAM

- Městská knihovna v Broumově
- ZUŠ - doplňující kapacity + výstavní místnost
- Komerční prostory - kavárna, obchod

ČASOVÁ NÁROČNOST

- Knihovna se studijními prostory - plný úvazek - otevřeno 6 dní z týdne
- Obchod s knihami a kavárnou - plný úvazek - otevřeno 6 dní z týdne
- Prostory ZUŠ - částeční úvazek - dle potřeb ZUŠ
- Městský mediální archiv - částečný úvazek - otevřeno 3 dny z týdne

FUNKCE A VÝZNAM

- Možnost studia přímo v knihovně
- Zapůjčení a uskladnění literatury
- Obchod s knihami a kavárnou
- Výtvarná a hudební třída ZUŠ
- Městský mediální archiv (knihy, fotky, videa, atd.)

KOMUNITNÍ CENTRUM

Broumov se potýká s množstvím sociálních problémů. V regionu je mnoho lidí vyškolených pro řemeslné a manuální práce, ale průmysl v regionu pomalu upadá. Vlivem nedostatku pracovních a podnikatelských příležitostí přibývá vrstva sociálně slabších obyvatel. Dalším obecným trendem, který můžeme pozorovat, je odchod mladých lidí do větších měst kvůli nedostatku pracovních příležitostí a nedostupnosti samostatného bydlení. Odliv mladých tím pádem způsobuje rapidnější stárnutí městské populace. V samotných benátkách u řeky žije velké množství seniorů a současný stav okolí domů absolutně neodpovídá jejich potřebám či prostředí, ve kterém by se mohla volně scházet komunita. Dalším problémem je nedůvěra k romské menšině. Tento stav způsobuje ve městě zvýšený pocit ohrožení obyvatel kriminalitou.

Hlavním záměrem komunitního centra je poskytnout volně přístupné prostory pro setkávání komunity za účelem dosažení vzájemného porozumění a pocitu společné identity. Areál komunitního centra je tvořen samotnou budovou a z ulice přístupnou zahradou. Náplň komunitního centra zahrnuje prostory pro volnočasové aktivity, rekvalifikační kurzy, prostory pro podnikání, společenské události, denní stacionář pro seniory, dostupné bydlení pro mladé a příležitost pro coworking. Program kombinuje aktivity všech věkových generací s možností navázání kontaktu a uvědomění si potřeb lidí z okolí.

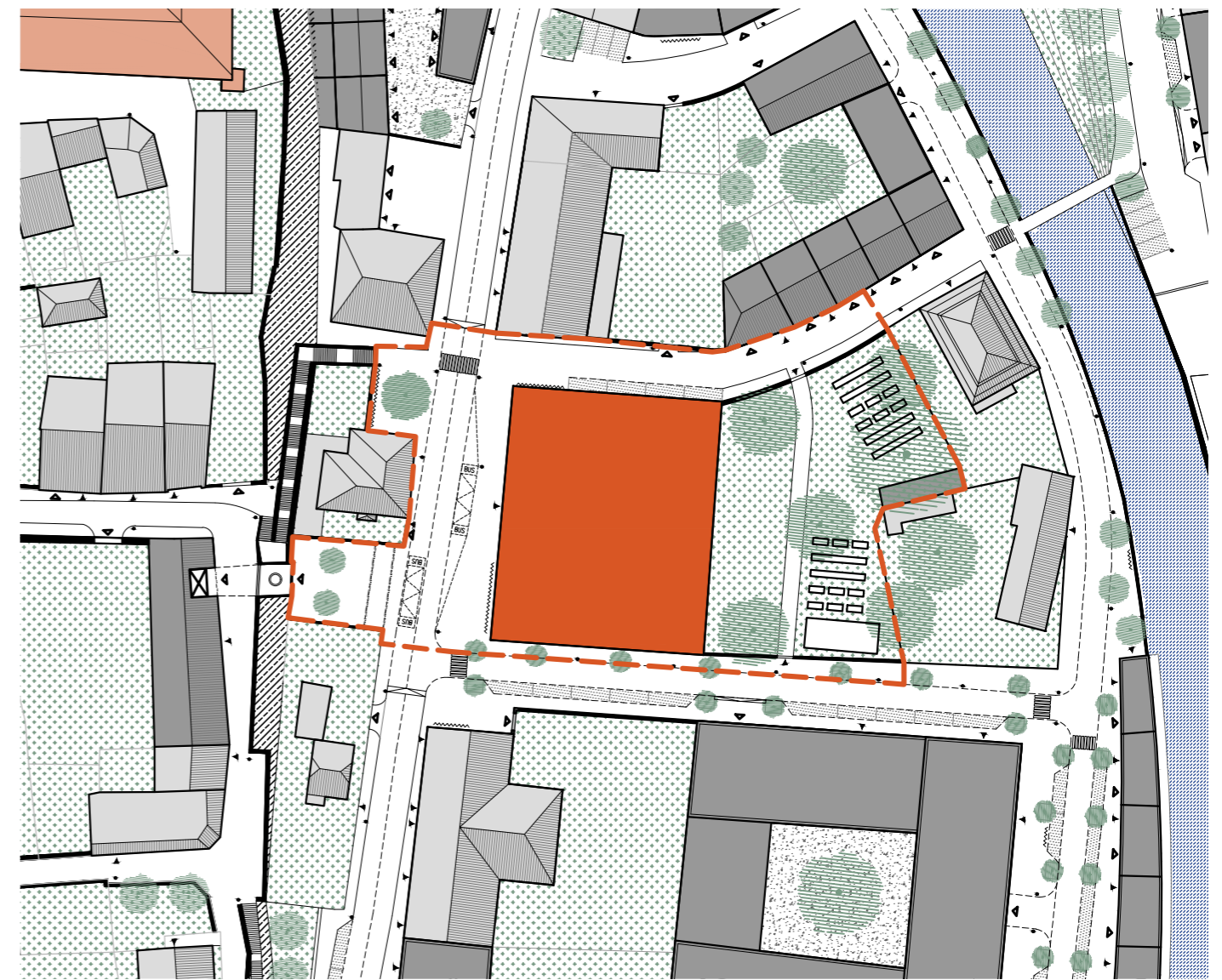
Způsoby práce se vyvíjejí a každých 10 let se pracovní podmínky od sebe začínají lišit. S nástupem informační doby a možností práce formou homeoffice či nomádkým způsobem se pro mnohé profese otevírají možnosti zaměstnání z lokality, kde žijí, pro zaměstnavatele, který sídlí v jiném městě nebo jiné zemi. Tento bující způsob práce má šanci přinést do regionu novou vlnu obyvatel, kteří hledají útočiště v kulturně krajinném prostředí, které sebou nepřináší negativa velkoměst. Bydlení pro mladé v kombinaci s coworkingovými prostory a podnikatelskými buňkami si kladou za cíl umožnit rozvoj příležitostí pro

novostavba

práci v terciérním a kvartérním sektoru hospodářství v menším městě jako je Broumov. Další částí programu, která podporuje tento vývoj, jsou rekvalifikační učebny. Kurzy by se měly zaměřit na soft skills, výuku práce na počítači, jazykové a sociální dovednosti, které se začínají stávat nezbytnou součástí každého zaměstnání. Na místě je i možnost jazykových kurzů, převážně polštiny, angličtiny a němčiny, ať už kvůli práci v cestovním ruchu či přeshraničním obchodu.

Pro starší generaci je volně otevřen denní stacionář s návštěvními prostory. Je zde i možnost kontaktního místa formou otevřené dílny, kde vysloužilí řemeslníci mohou poskytnout své služby pro drobné opravy. Od otevřeného principu si slibují pocit uplatnění pro ty, kteří se v něm chtějí realizovat. Zahraď provázaná s přízemím nabízí útulné a intimní prostředí pro venkovní pobyt. Skýtá příležitost pro všechny - přes možnosti zahrádkaření, společné komunitní večere i klidné odpočinkové místo s dětmi, až po firemní team building v zahradním domečku. Omezení návštěvnosti z ulice v noční dobu přináší příslib bezpečného místa. Komunitní centrum rovněž nabízí prostory pro sportovní aktivity. V duchu fair play nabízí možnost seznamování se při fyzických aktivitách.

Pro komunitní centrum jsem vybral pozemek ležící na rozhraní historické zástavby a v srdci urbanistického návrhu pro broumovské benátky. Dalším důvodem pro zvolení místa je jeho vlastnická příslušnost městu a současná nezastavěnost. Realizace kompletního urbanistického návrhu je během na dlouhou trať, ale aktuální potřeba komunitního centra a jeho realizace je usnadněna velkou měrou nezávislosti na složitějších bodech urbanistické studie. Komunitní centrum má potenciál stát se iniciačním bodem revitalizace celé oblasti.

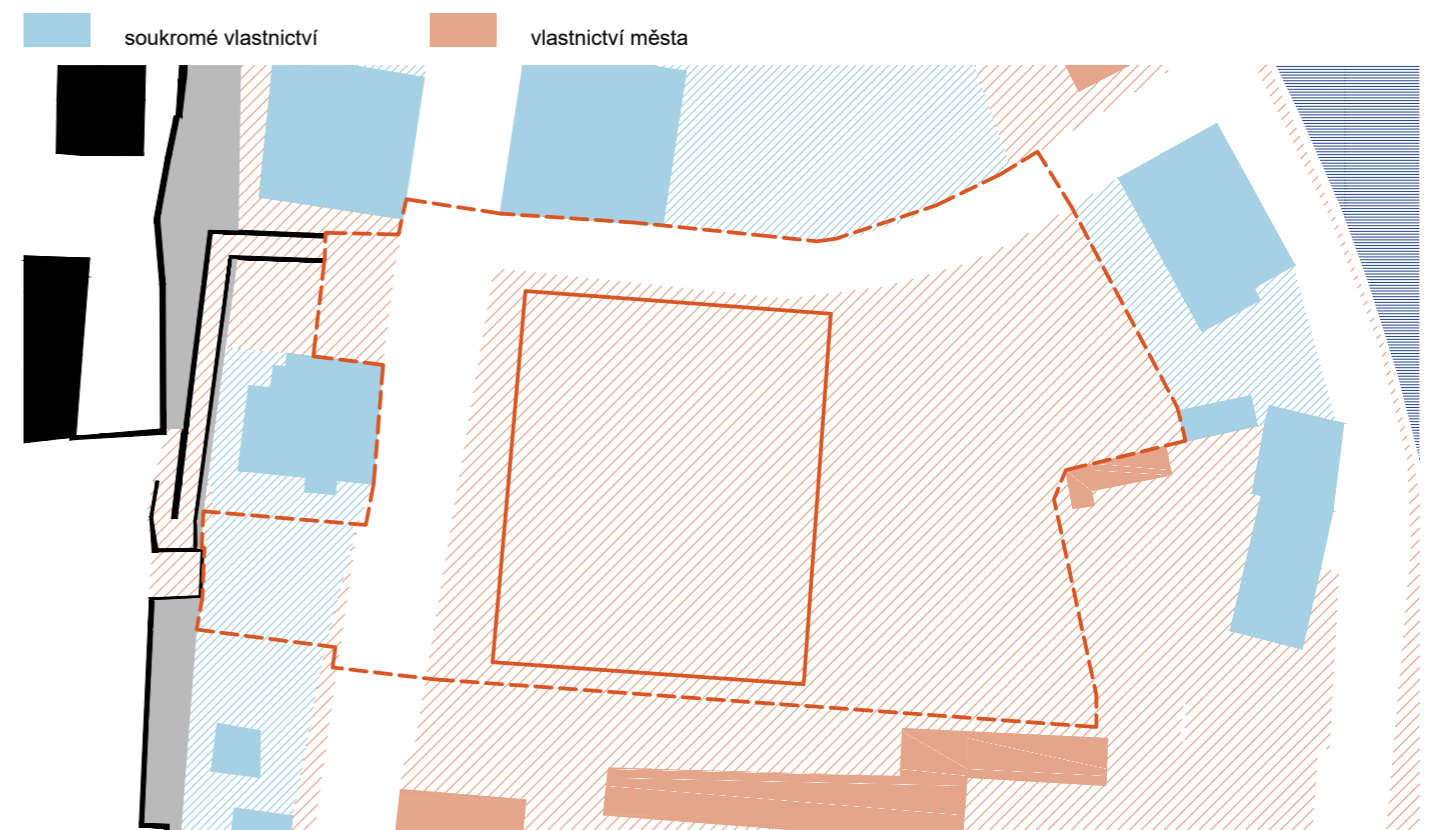
M 1:1000

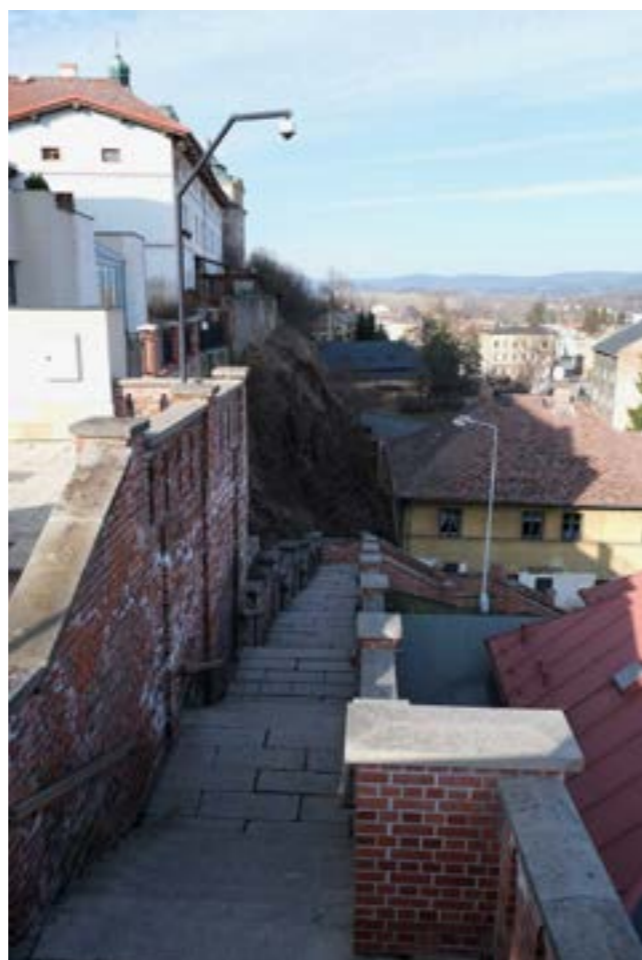
PROGRAM

- Společenský Sál + šatna
- Přednášková místnost
- Kavárna
- Galerijní místnost/workshop
- Denní stacionář + malinká dílna
- Administrativa
- Podzemní parkoviště
- Zázemí pro konání větších akcí
- Otevřené společenské prostory
- Menší cvičicí studio + šatny + zázemí
- Učebny pro rekvalifikační kurzy (jazyky, počítače, více účel)
- Podnikatelské buňky
- Startovací a komunitní bydlení
- Střešní sportovní víceúčelové hřiště + zázemí

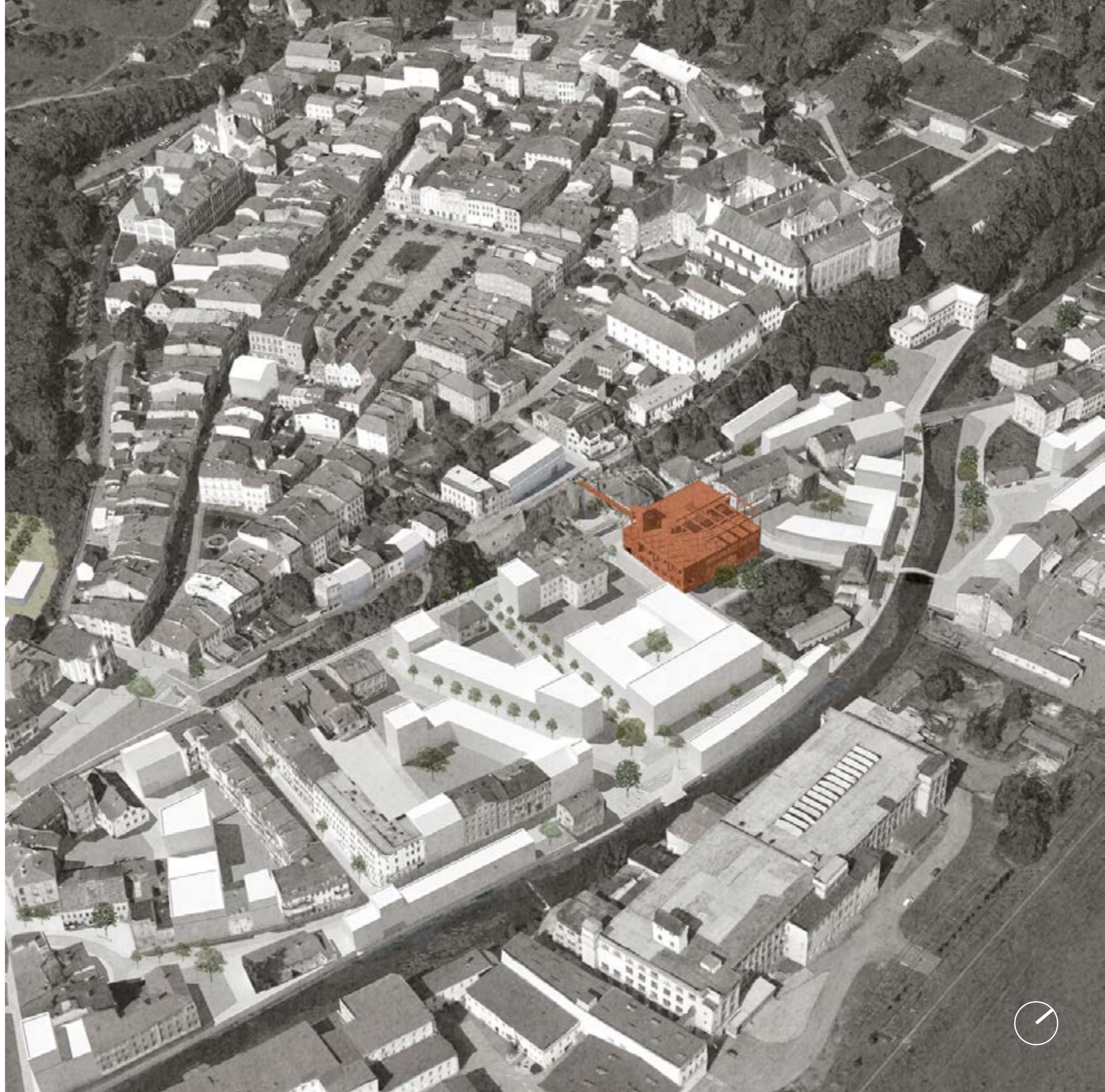
FUNKCE A VÝZNAM

- Vytvoření místa setkání a utužení komunity
- Nabídka prostřední pro možnost rekvalifikace obyvatel
- Snížení pocitu ohrožení kriminalitou
- Dosažení pocitu společné identity
- Možnost seberealizace
- Prostor pro střetnutí všech generací
- Snížit či zamezit trend odchodu mladých lidí
- Prostředí pro rozvoj terciéru a kvartéru

Komunitní centrum se nachází na rozhraní staré části historického města a přilehlé části Broumovských benátek v zákrutu řeky Stěnavy. Hmota domu je zasazena do urbanistické studie, kterou jsme v předcházejícím semestru vypracovali společně s Jiřím Follerem. Studie se zaměřuje na zvýšení a zhuštění současné zástavby. Morfologicky doplňuje rozpadlou a zchátralou strukturu současného stavu. Otevřeli a zpřístupnili jsme koryto řeky a městskou strukturu přivedli až na jeho břeh. Studie se intenzivně zabývala propojováním lokalit města, které jsou odříznuty skalním masivem, na kterém leží historické jádro města. Z toho důvodu byly navrženy nové schody naproti kostelu sv. Václava a druhým bezbariérovým propojením se stal veřejný výtah ve hradební zdi. Během vypracování diplomové práce byl tento koncept změněn na pěší lávku vedoucí na střechu komunitního centra, do kterého byl veřejný výtah začleněn. Změna proběhla z důvodu přezkoumání majetkových a prostorových vztahů v území. Dalším prvkem studie bylo vytvoření pěšího okruhu vedoucího kolem historického jádra města a říční hrany v benátkách. Tento prvek připojuje níže položenou oblast ke struktuře horního města. Poloha komunitního centra se stala symbolickou v propojení dvou výškových i charakterových lokalit do této doby netečně ležících vedle sebe. Za budovou směrem k řece vznikla komunitní zahrada pro všechny věkové kategorie obyvatel. V dopravním řešení byla domyšlena síť autobusových linek, která nyní propojuje všechny lokality ve městě. Jednou z nich jsou i Broumovské benátky a samotná zastávka byla umístěna přímo před komunitní centrum. Křižovatka tak zahrnuje všechny kategorie motorizované i fyzické dopravy.

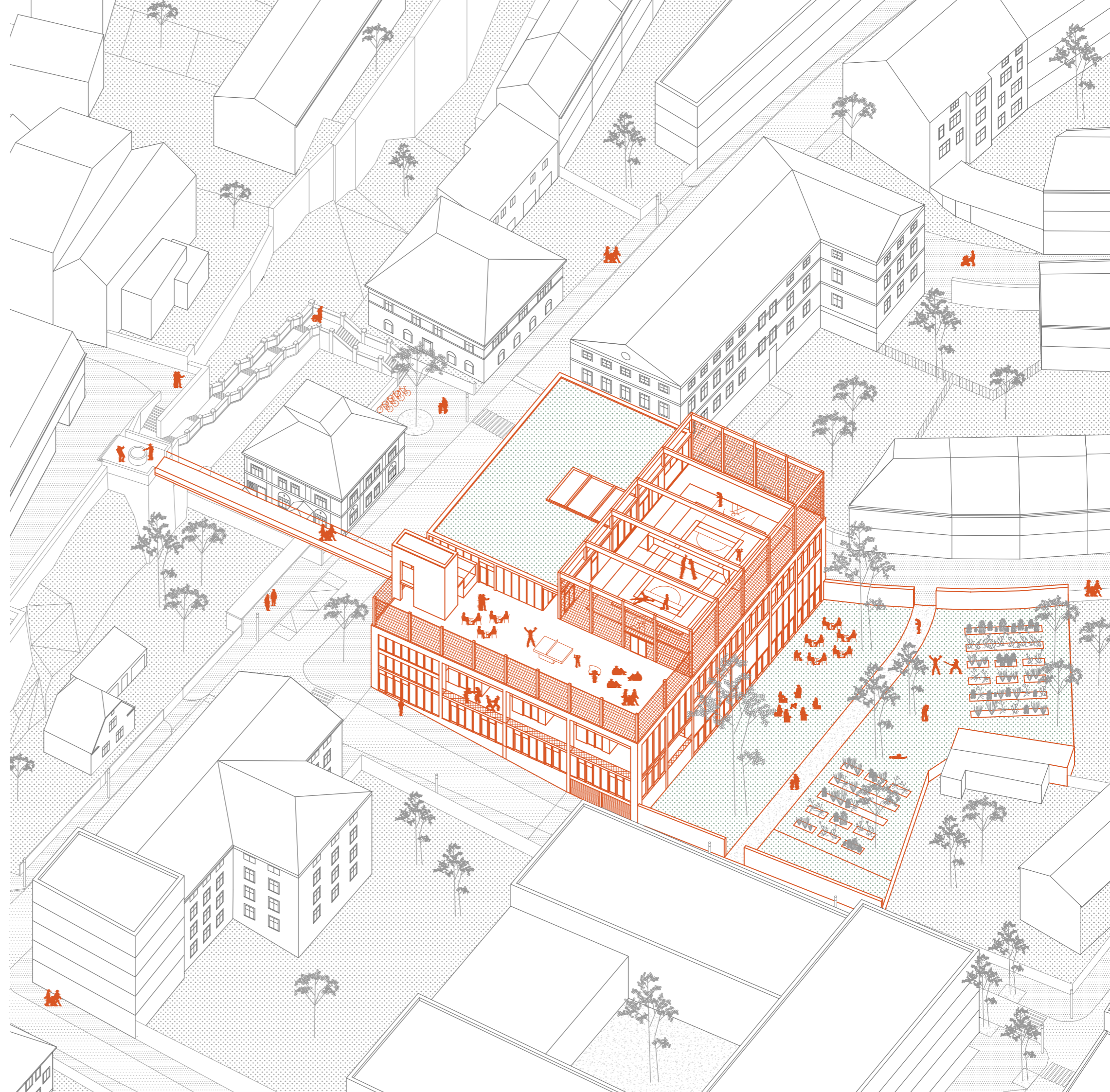

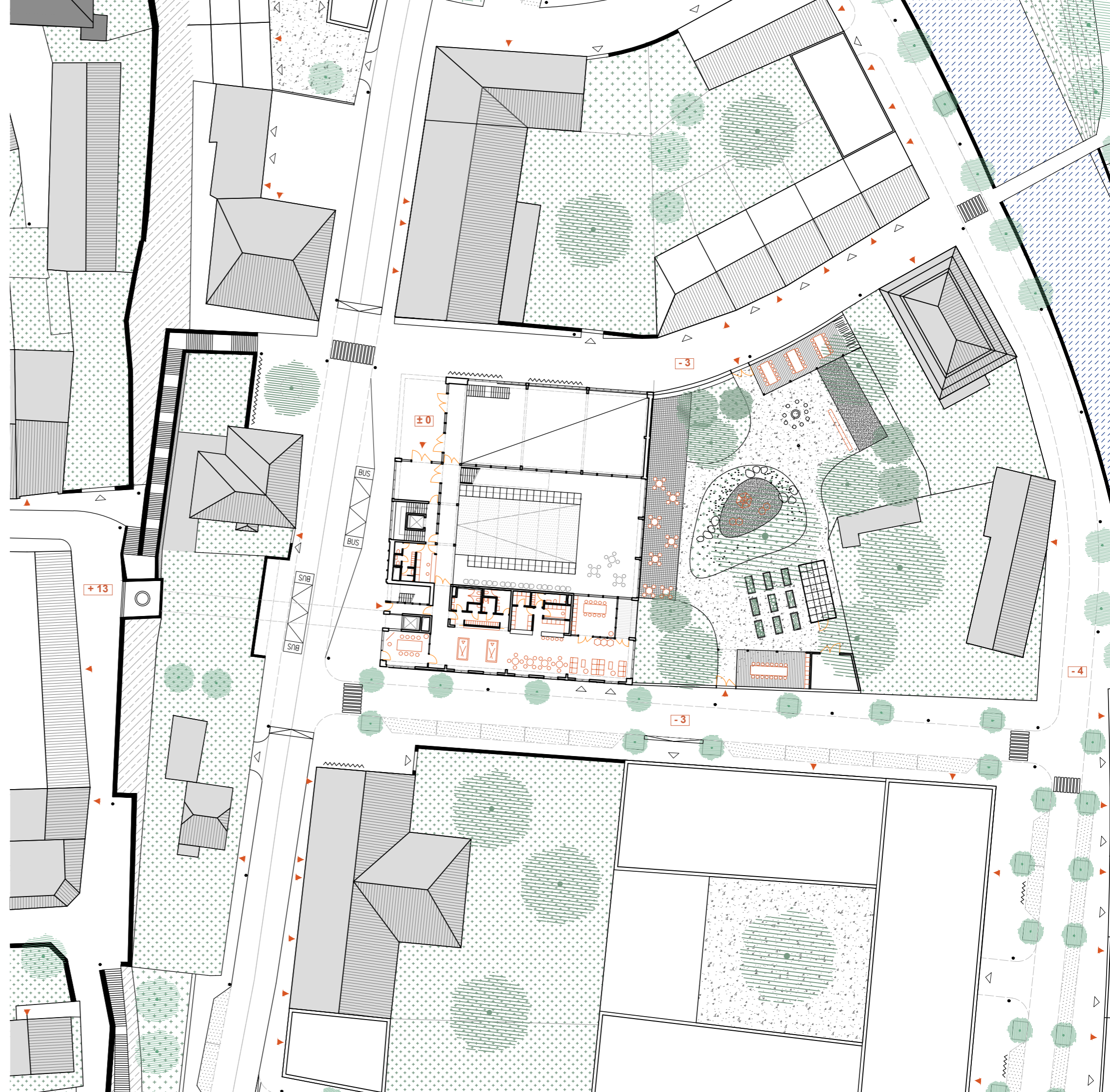
výkres širších vztahů

- — — — — pěší okruh
- zastávky MHD
- povolená rychlost v jízdě

M 1:5000

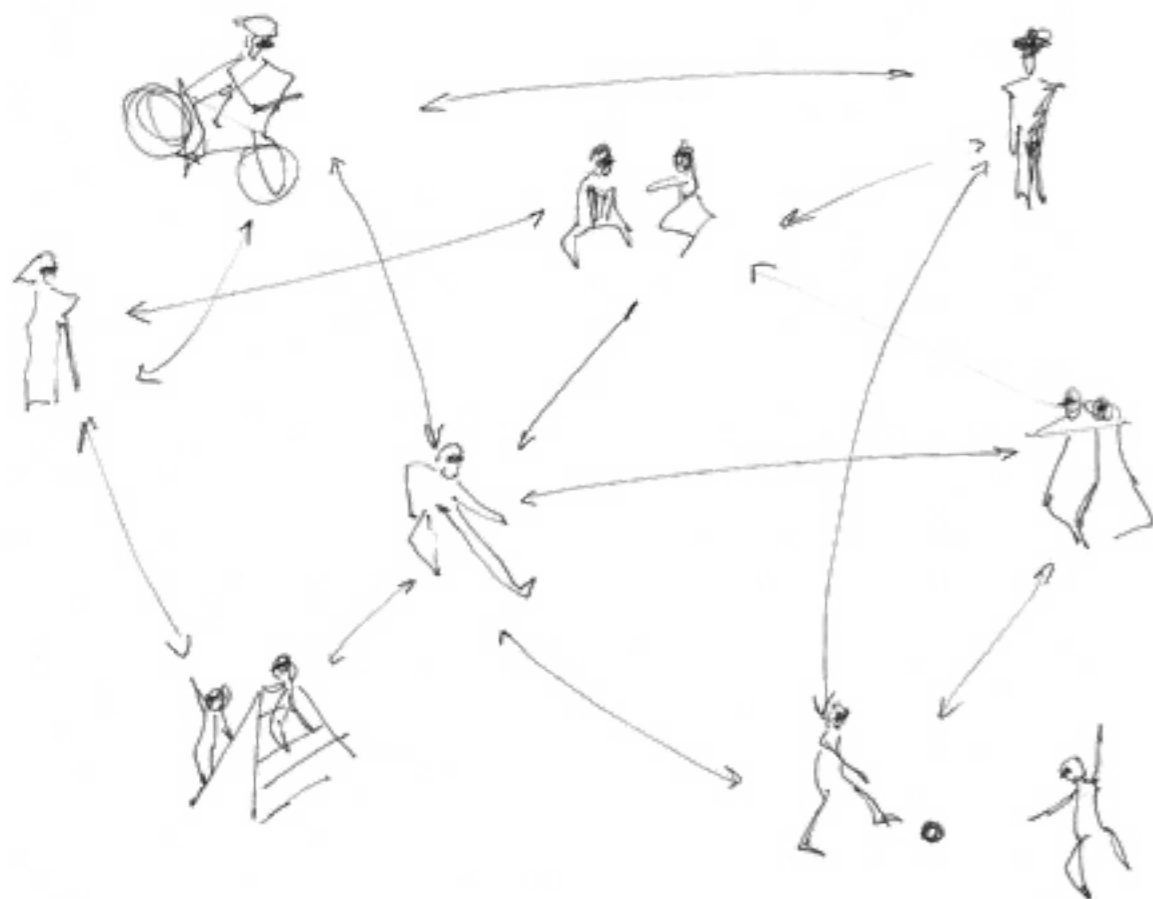
0 5 10 20

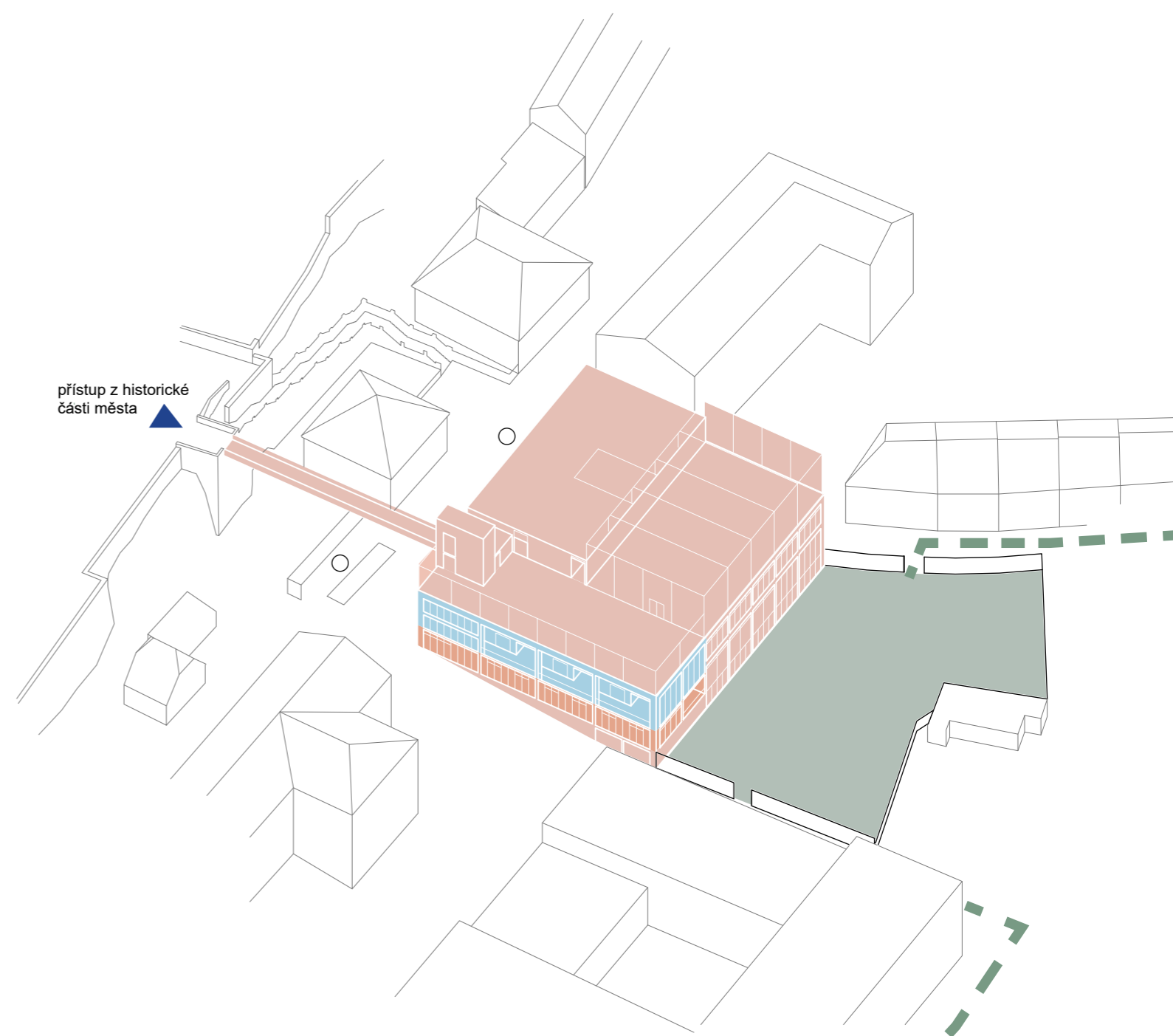
KOMUNITNÍ CENTRUM

024 KONCEPT

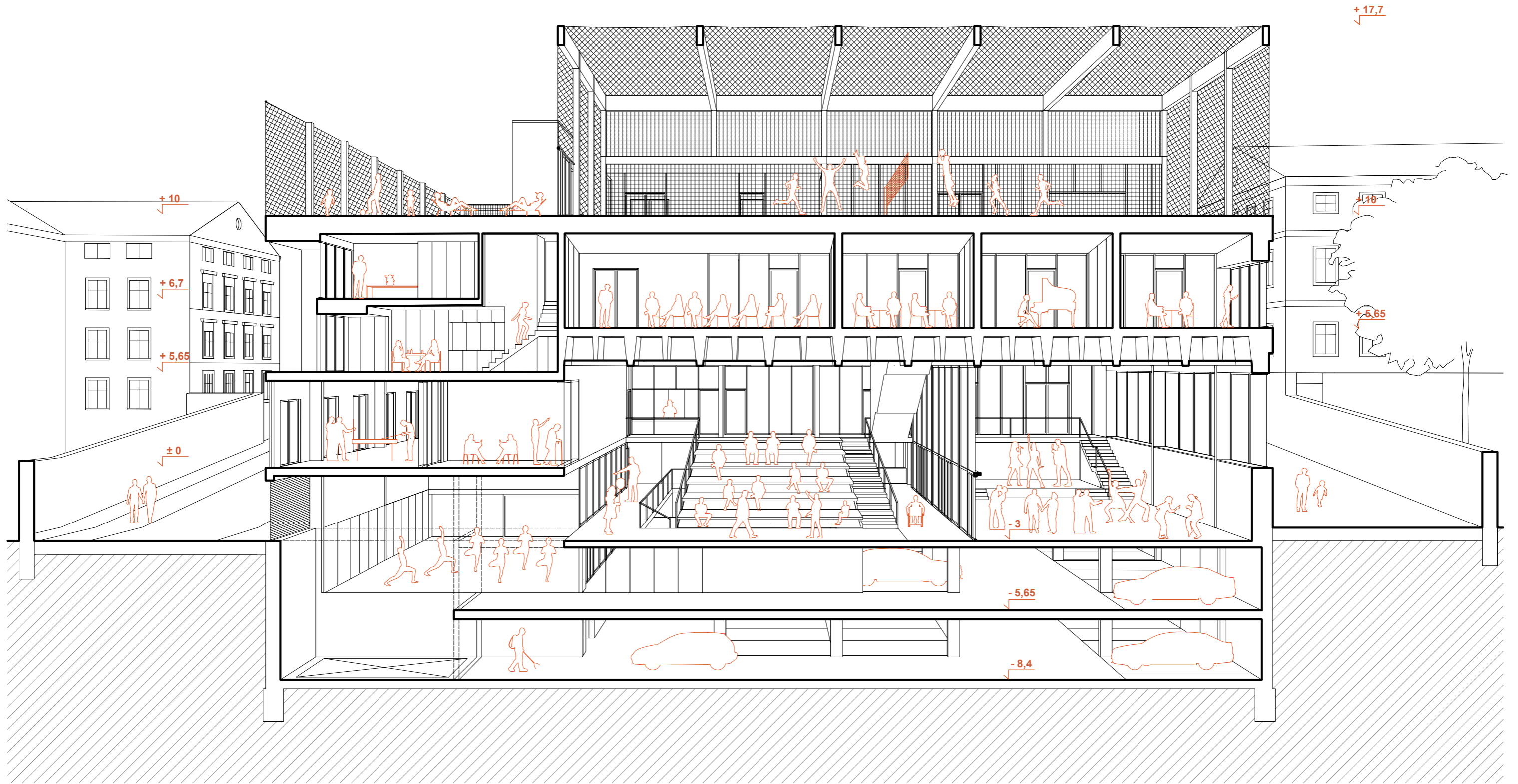
Mým hlavním cílem je vytvořit prostor, který by dokázal v místních občanech probudit zájem, nadšení a vzájemné porozumění. Konceptem je organizace prostoru, která umožňuje optická propojení mezi jednotlivými činnostmi. Vzniká tak série čitelných místností, která zvědavého člověka neustále táhne dále a vybízí ho k objevování. Společenská hala je srdcem celé budovy. Propojuje dvě terénní úrovně a je využita jako příležitostná přednášková místnost. Otevřenost nabídne možnost k zastavení se a poslechnutí si části přednášky nebo pokračování za cílovou aktivitou. Hala je opticky propojena s víceúčelovým sálem, fit studiem, posilovnou a klubem seniorů. Z jedné strany je přímo otevřena do zahrady a vytváří tak příjemně volné rozhraní mezi interiérem a exteriérem. Hned po vstupu do budovy se jedinec může vydat otevřeným schodištěm s průhledem na střešní hřiště do prvního patra, kde se nachází klubovna a rekvalifikační učebny. Odtamtud může vystoupat do dalšího podlaží a strávit volný čas na střešní terase nebo se zapojit do sportovních aktivit.

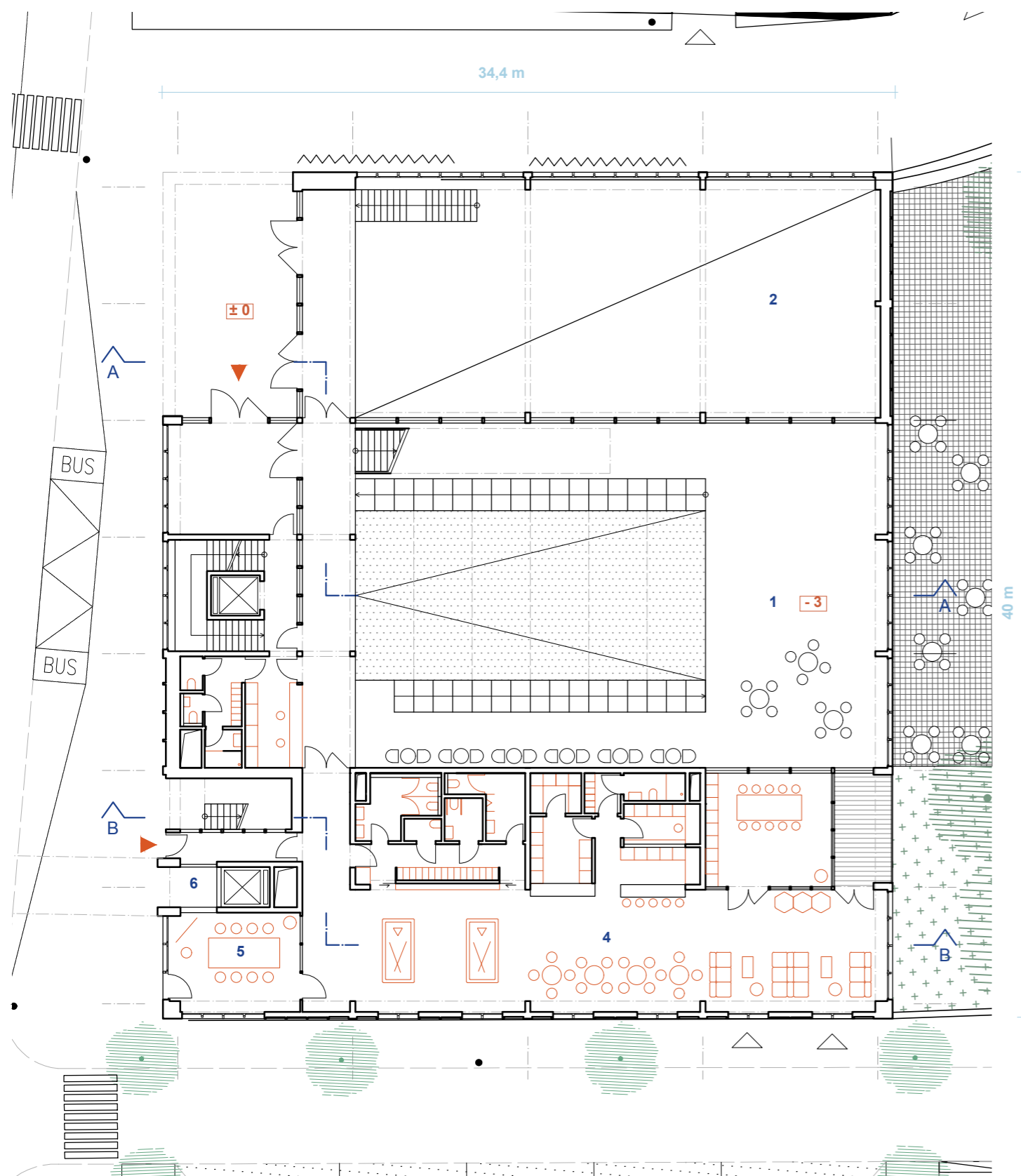
025 PROVOZ

- — — — — pěší okružní stezka
- klub pro seniory
- komunitní zahrada
- komunitní centrum
- bytové jednotky
- nová autobusová zastávka

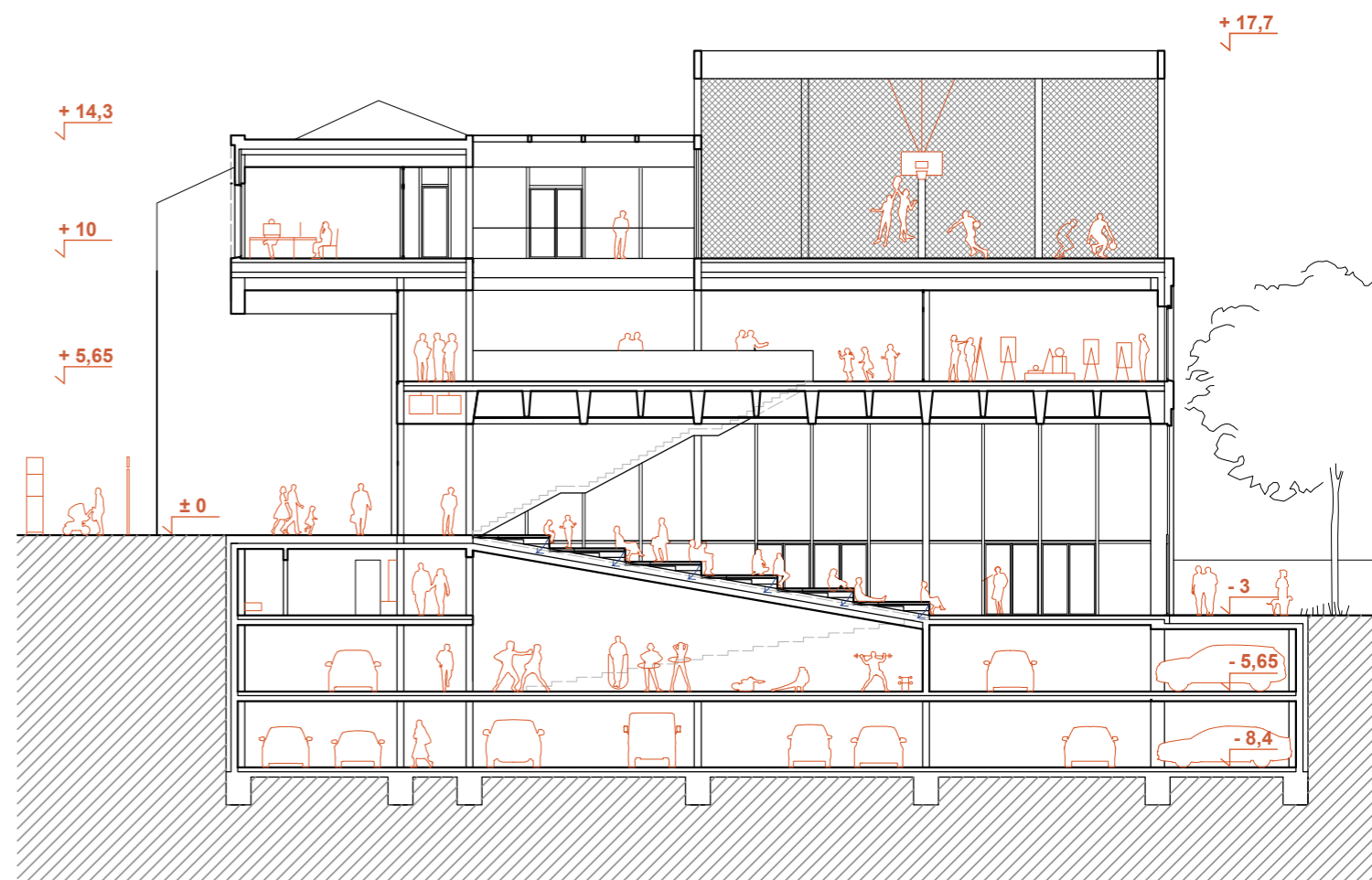

1.NP

1	společenská hala	450 m ²
2	sál	300 m ²
3	recepce	
4	klub seniorů	300 m ²
5	kontaktní workshop	30 m ²
6	veřejný výtah	

řez příčný AA`

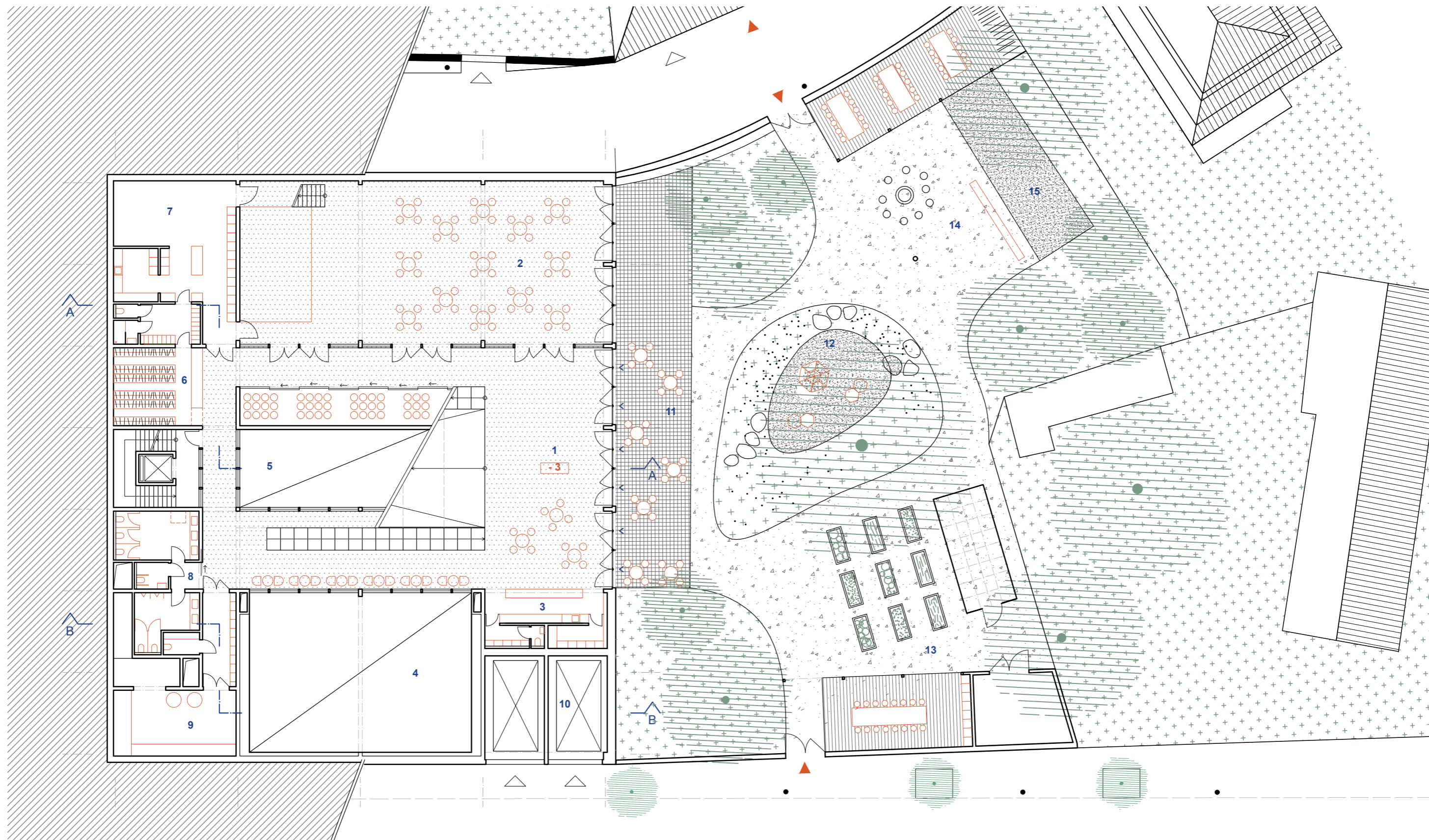

0 2 5 10

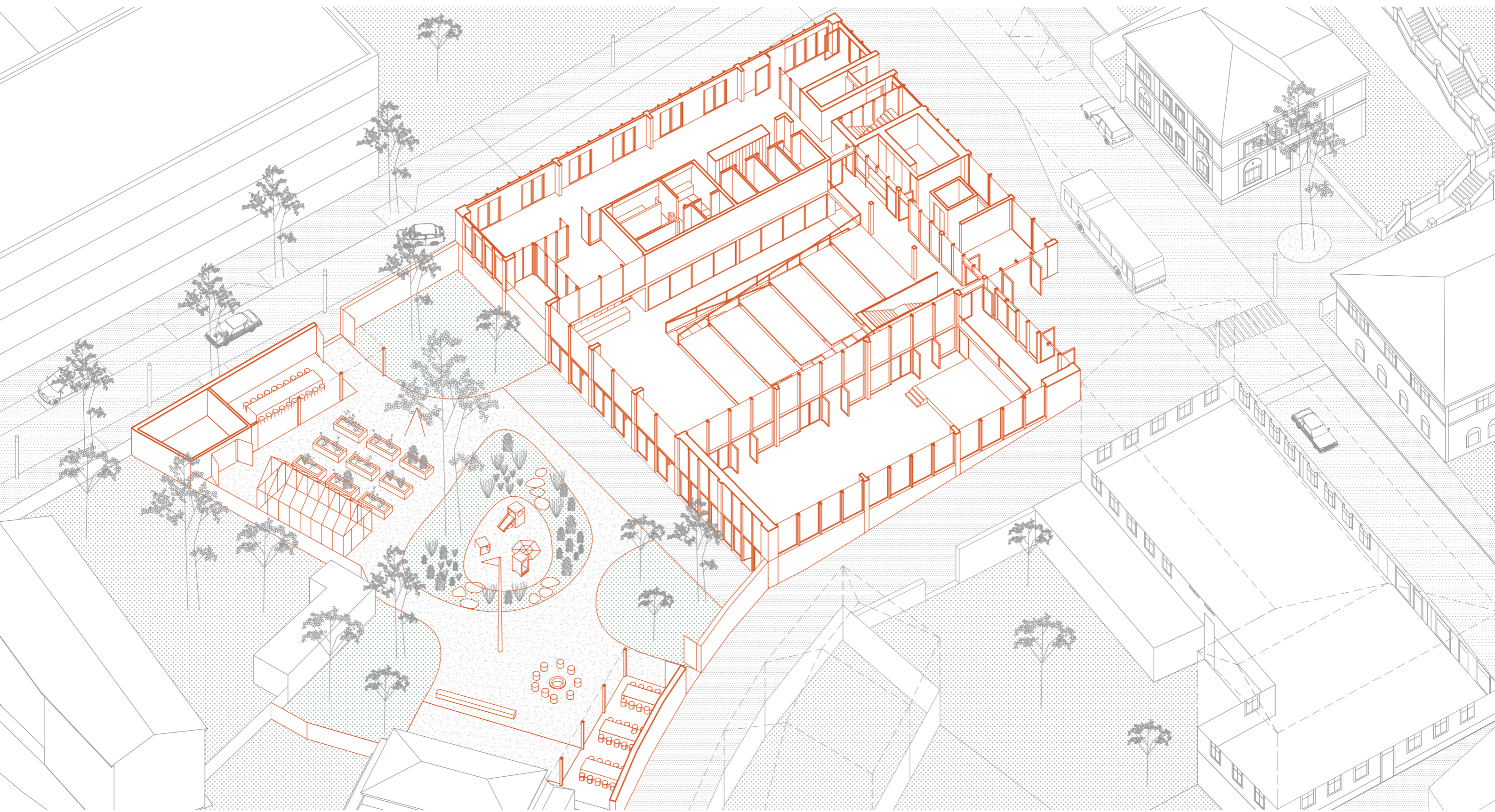
0 2 5 10

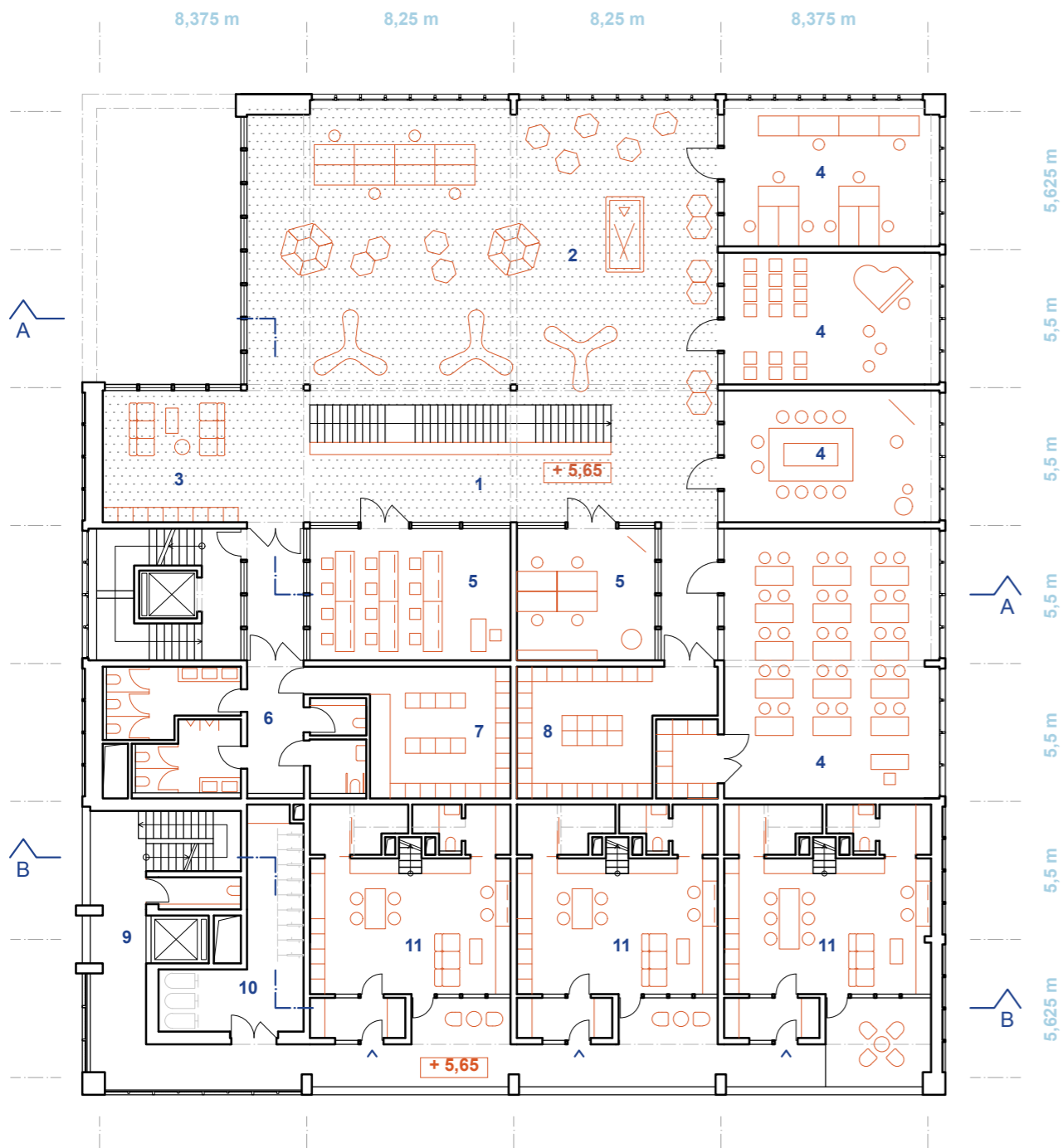
1 společenská hala	450 m ²	6 šatny		11 venkovní terasa	
2 sál	300 m ²	7 zázemí sálu		12 hřiště pro děti	
3 kavárna/bar	30 m ²	8 toalety		13 komunitní zahrádka	
4 fit studio	160 m ²	9 technická místnost	64 m ²	14 společný prostor s ohništěm	
5 posilovna	85 m ²	10 výtahy pro auta		15 hřiště pro petanque	

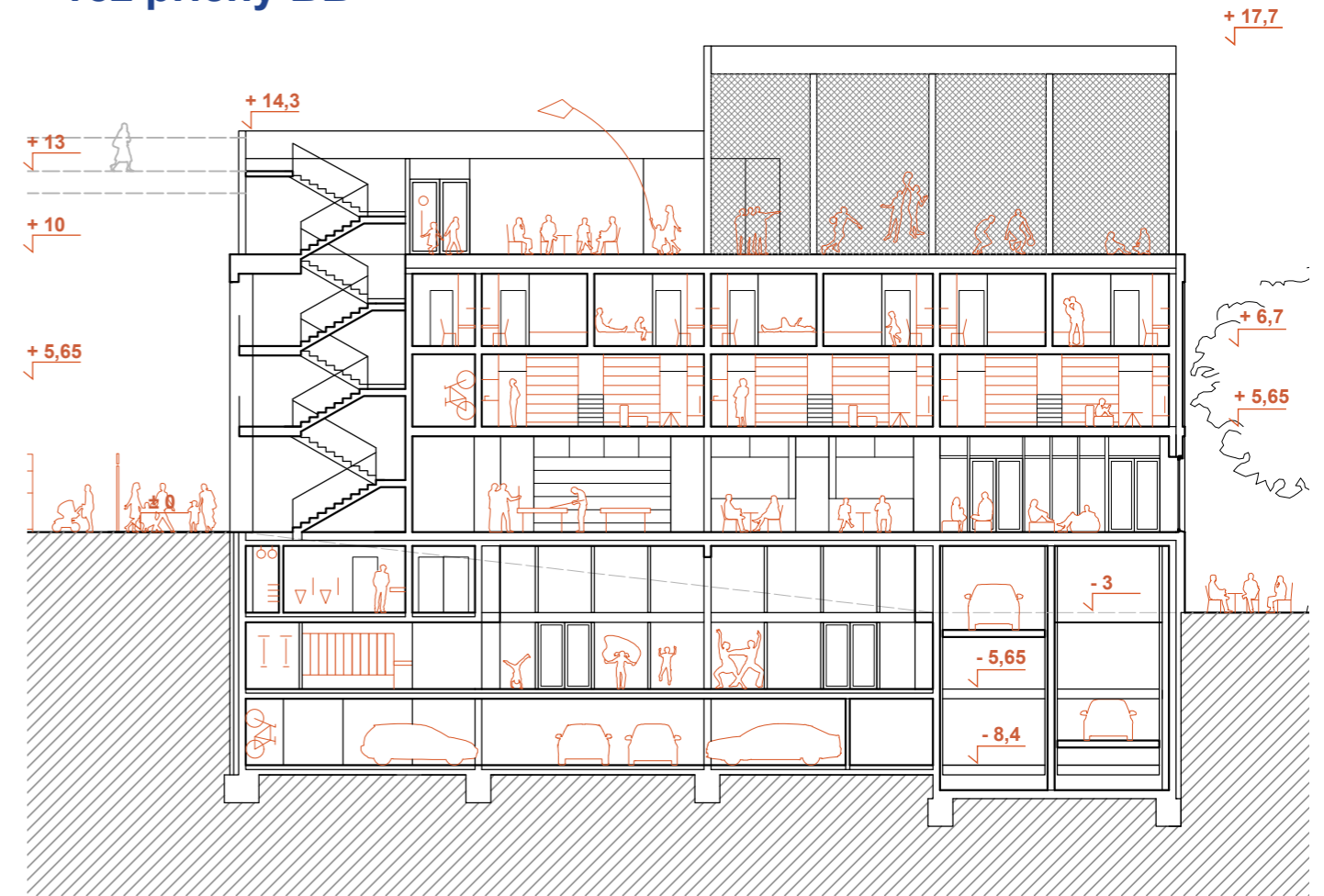

2.NP

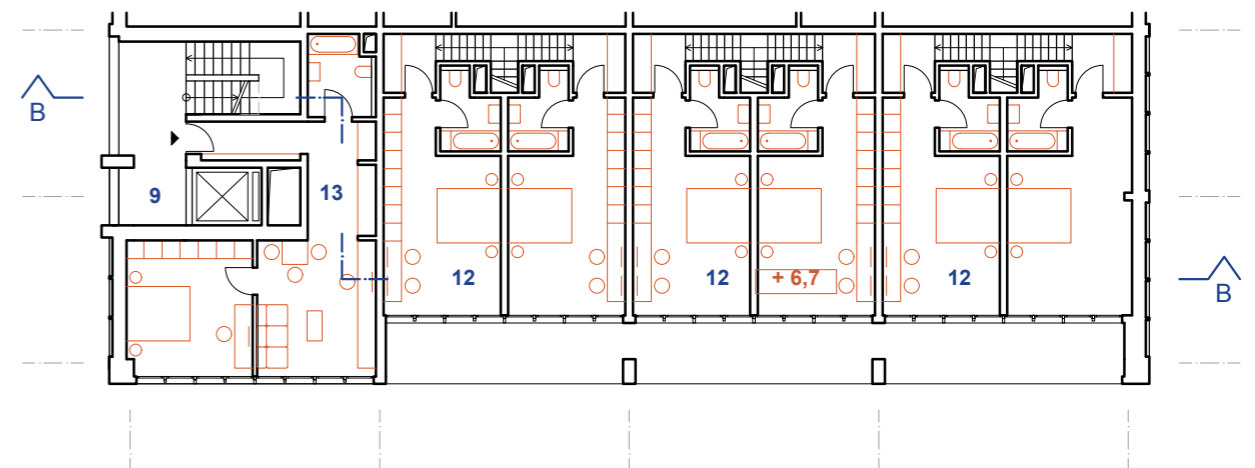
1 atrium	85 m ²	6 toalety		11 cohousingová byt. j. 1.NP	76 m ²
2 klubovna	200 m ²	7 archiv	30 m ²	12 cohousingová byt. j. 2.NP	76 m ²
3 lounge s kuchynkou	43 m ²	8 sklad pomůcek	35 m ²	13 bytová jednotka 2+KK	56 m ²
4 rekvalifikační učebny	235 m ²	9 veřejný výtah			
5 počítačová učebna	72 m ²	10 kolárna/kočárkárna			

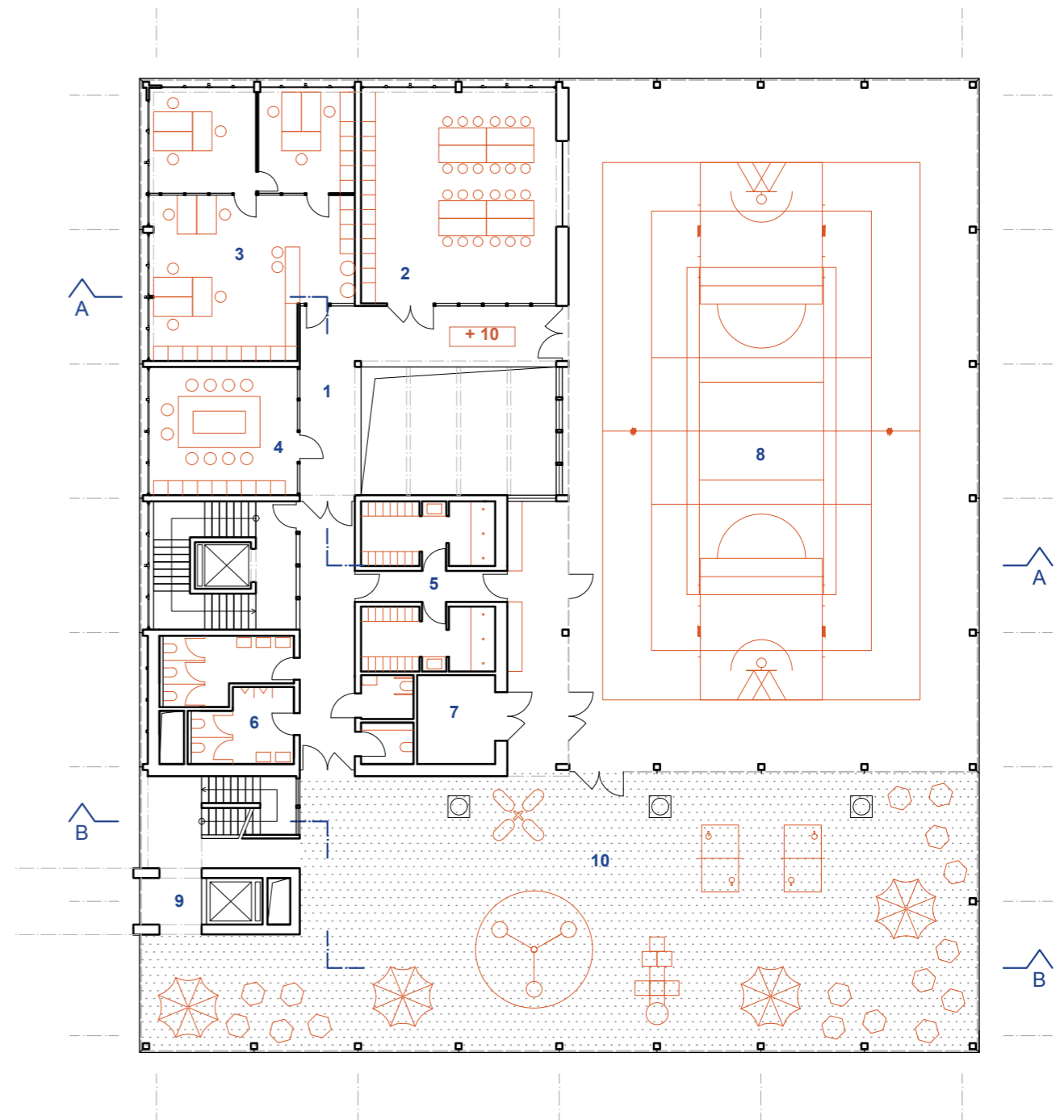
řez příčný BB'

mezipatro

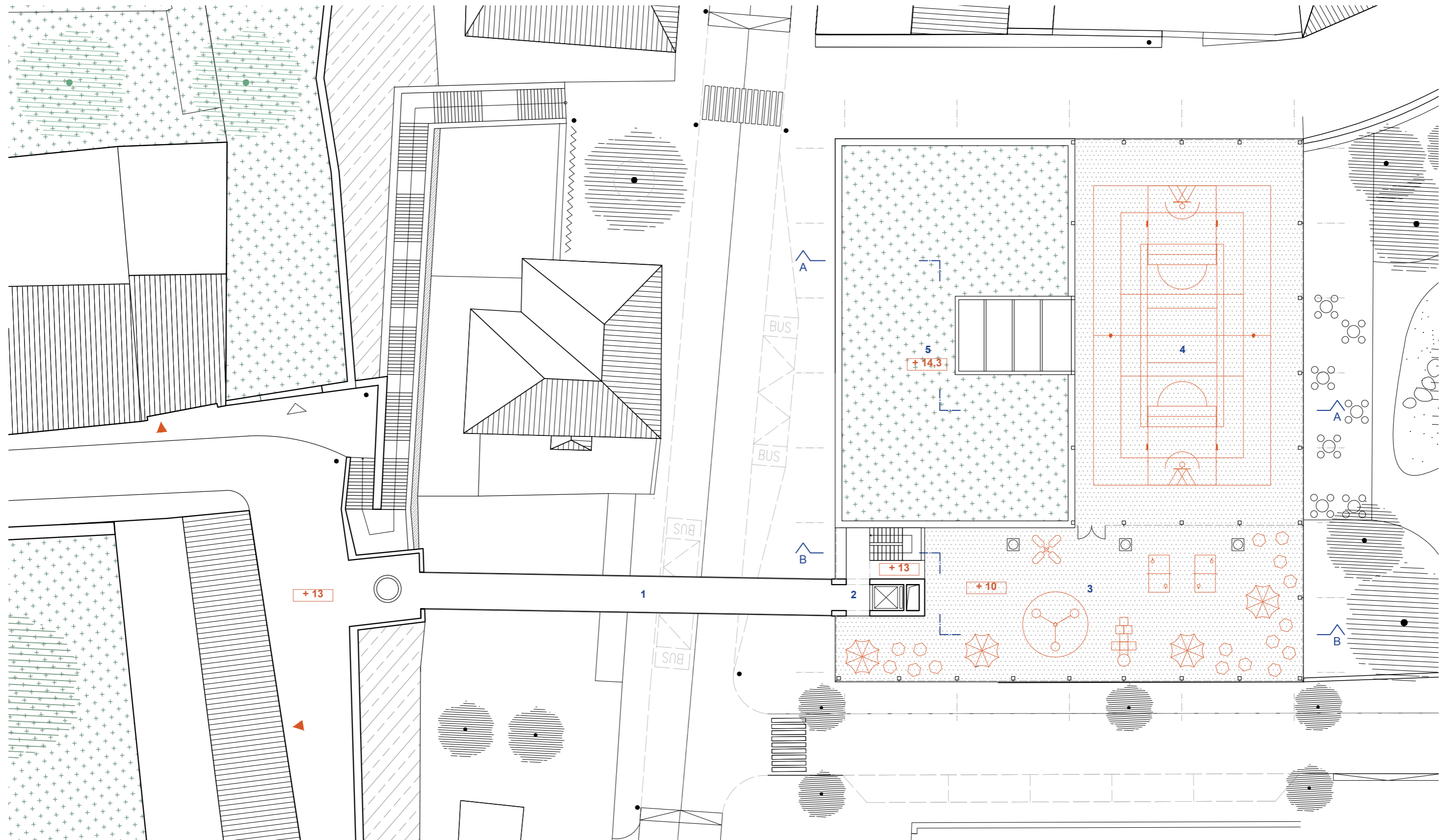

1 atrium	81 m ²	6 toalety	
2 klubovna občanského spolku	70 m ²	7 zázemí hřiště	
3 kancelář	88 m ²	8 venkovní hřiště	475 m ²
4 klubovna občanského spolku	30 m ²	9 veřejný výtah	
5 šatny		10 střešní terasa	350 m ²

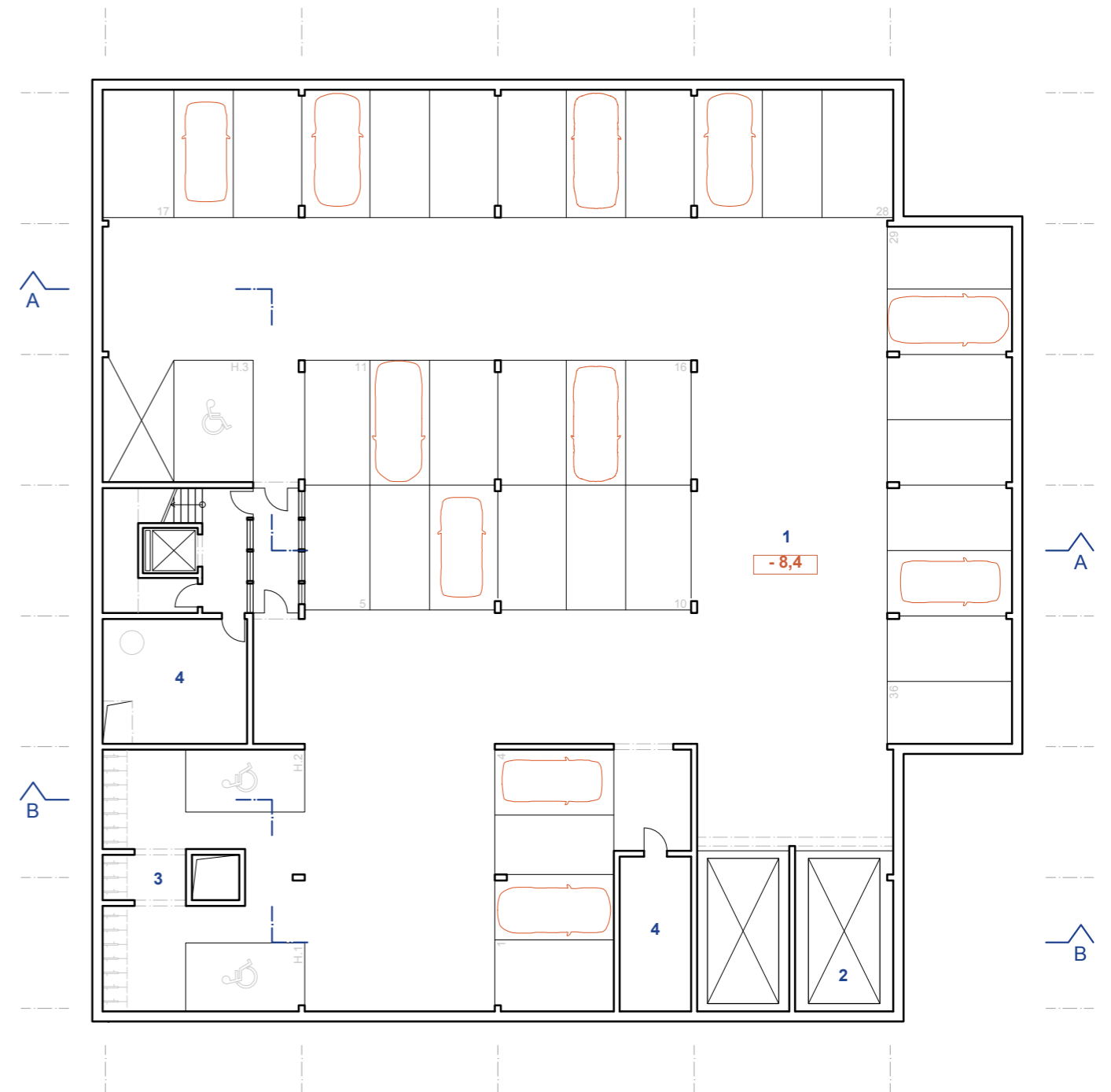
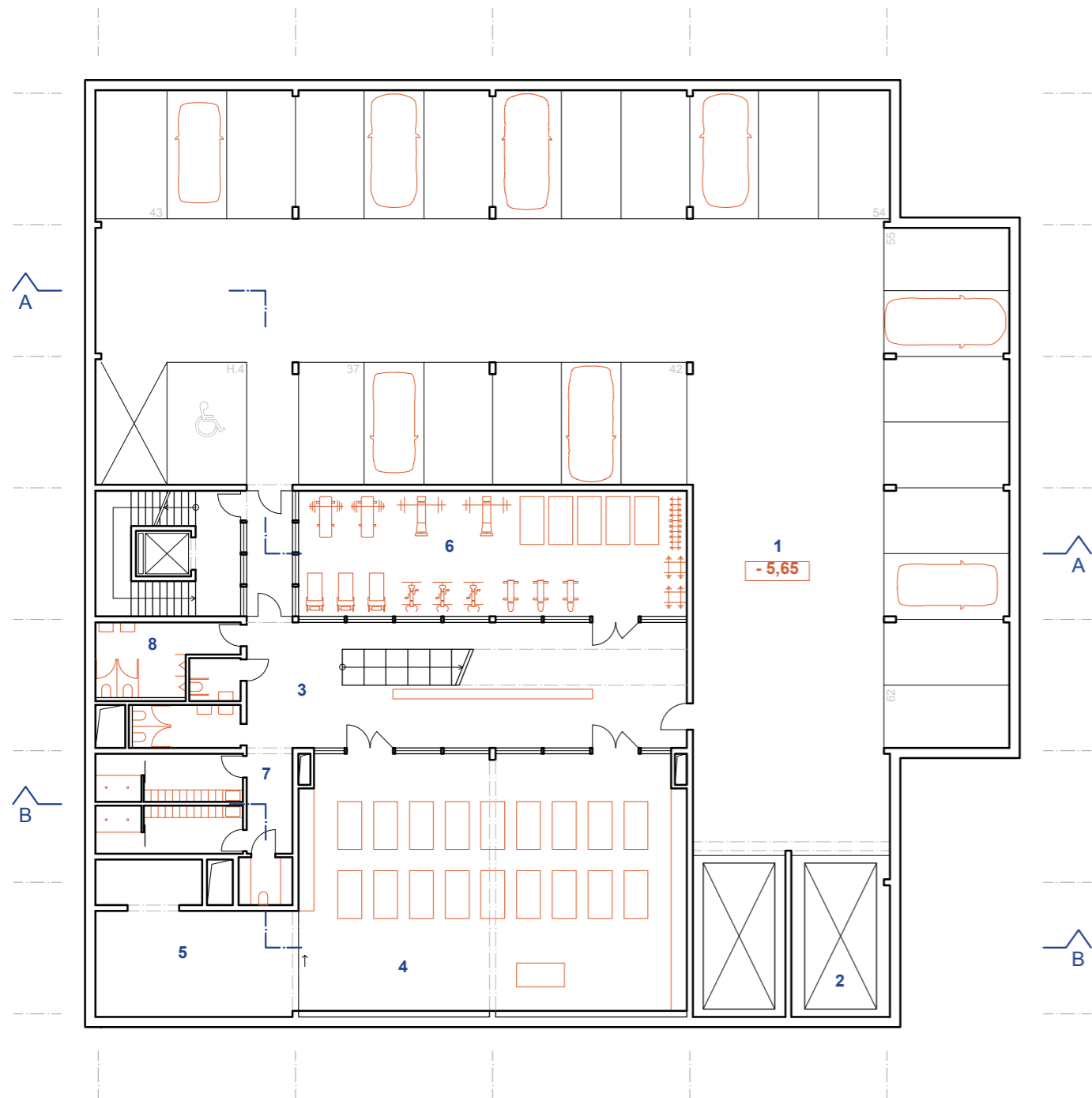

Pohled na střechu

- 1 pěší lávka
- 2 veřejný výtah
- 3 pobytová střešní terasa
- 4 hřiště
- 5 zelená střecha

- 1 podzemní parkoviště 750 m²
- 2 výtahy pro auta
- 3 hala 95 m²
- 4 fit studio 160 m²
- 5 zázemí studia

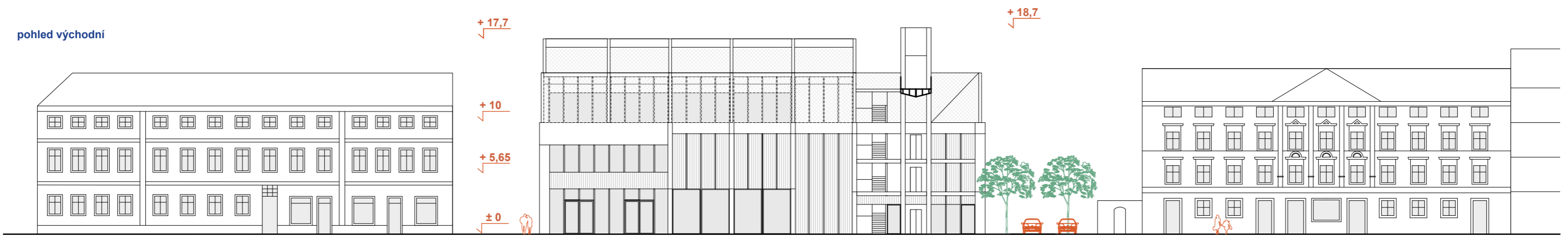
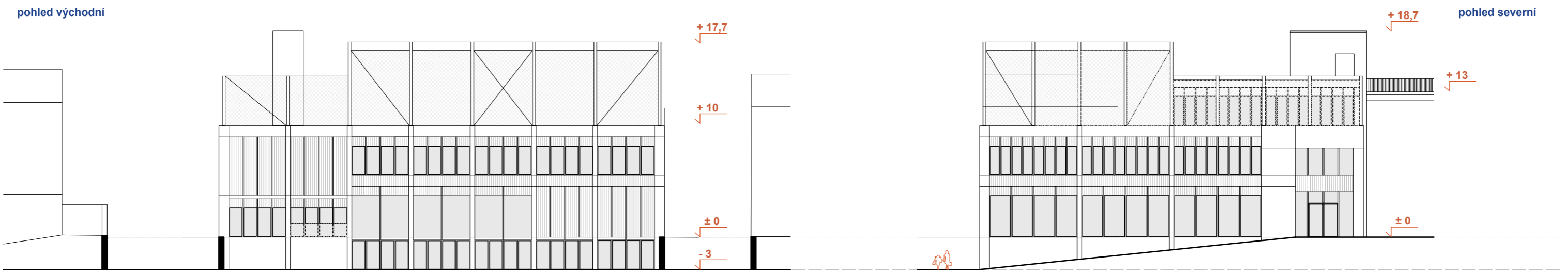
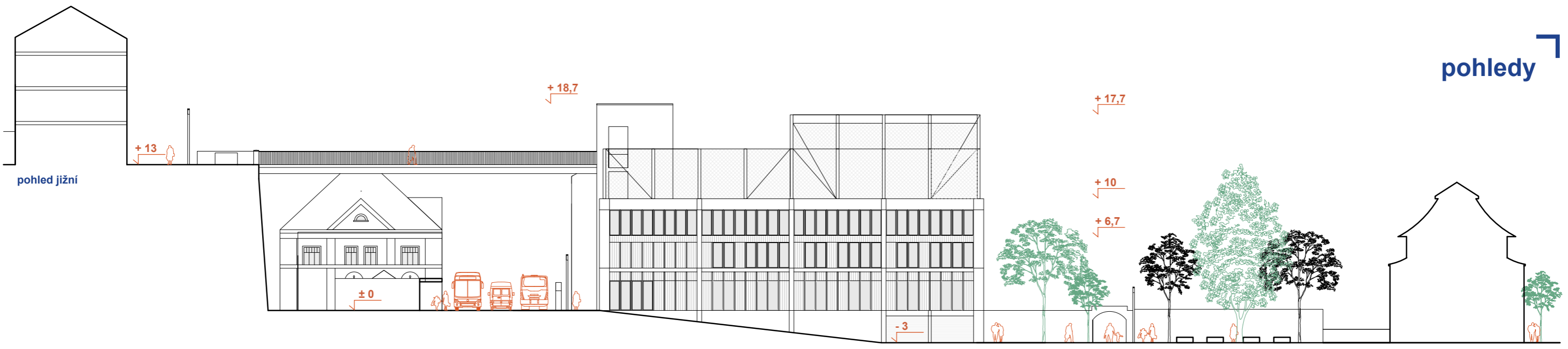
- 6 posilovna 85 m²
- 7 šatny
- 8 toalety

- 1 podzemní parkoviště 1130 m²
- 2 výtahy pro auta
- 3 parkování pro kola
- 4 technická místnost 52 m²

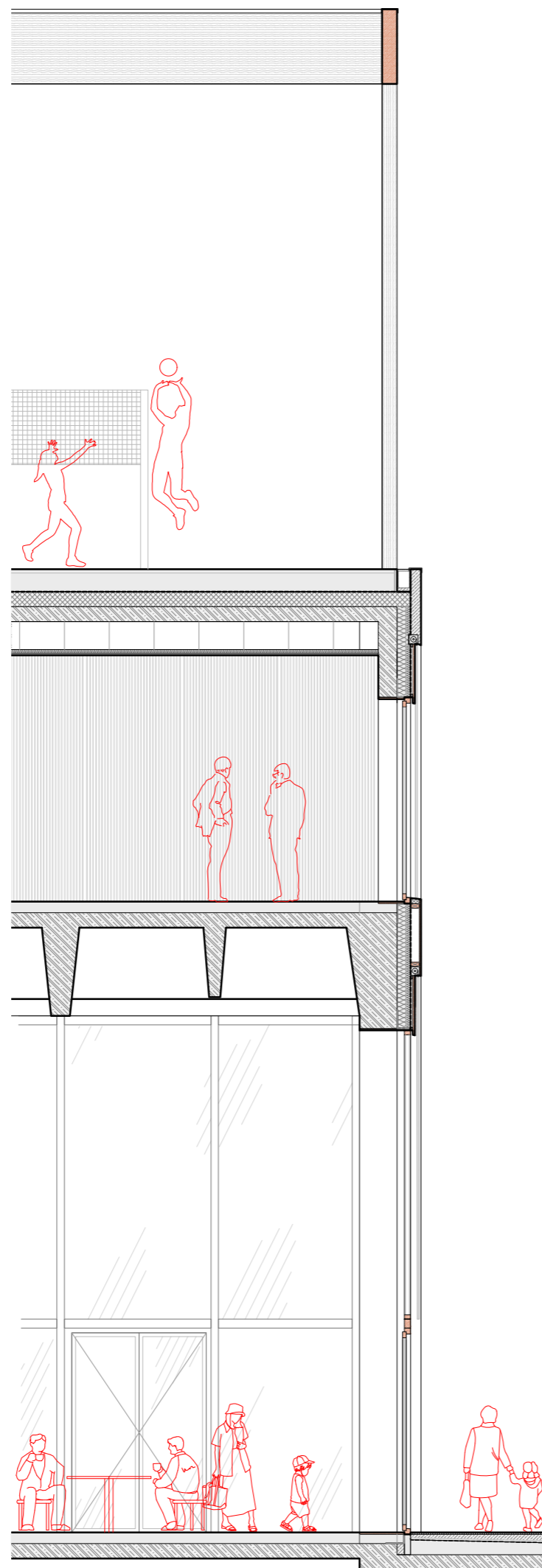

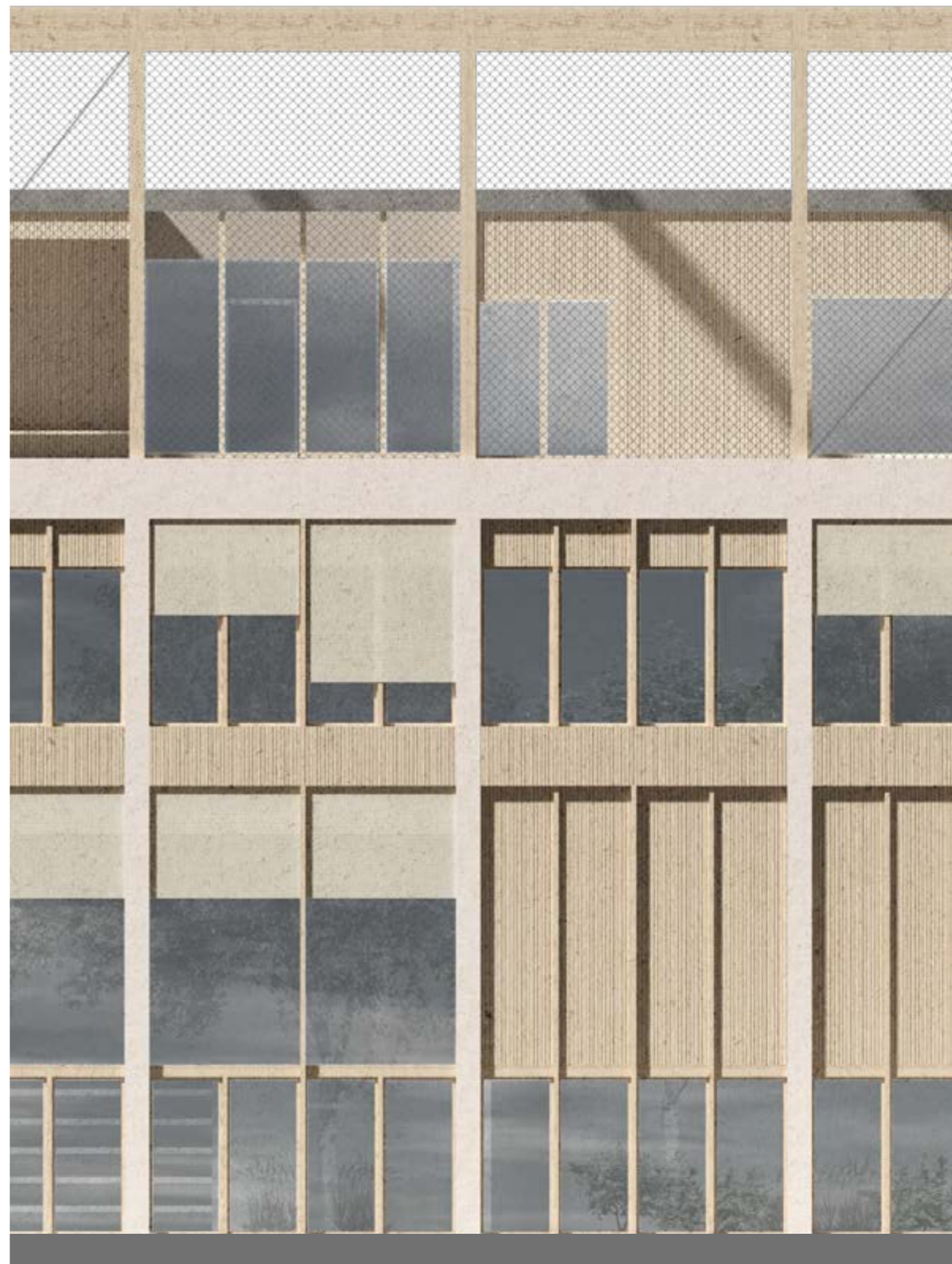
Budova je založena na modulové síti 5,5 a 8,25 metru. Konstruktivní systém je nosný železobetonový skelet. Ve dvou třetinách je převažující konstrukce sloupový systém, který je z jižní strany ztužen stěnovým systémem a ze západní částí dvěma výtahovými jádry. Hlavní prostor je zastropen dvěma poli kazetového betonového stropu o rozponu 16,5 x 24m a 11x24m. Nad ostatními prostory jsou obousměrně pnuté betonové desky. Nenosné stěny jsou z tvárnice obložené akustickými panely.

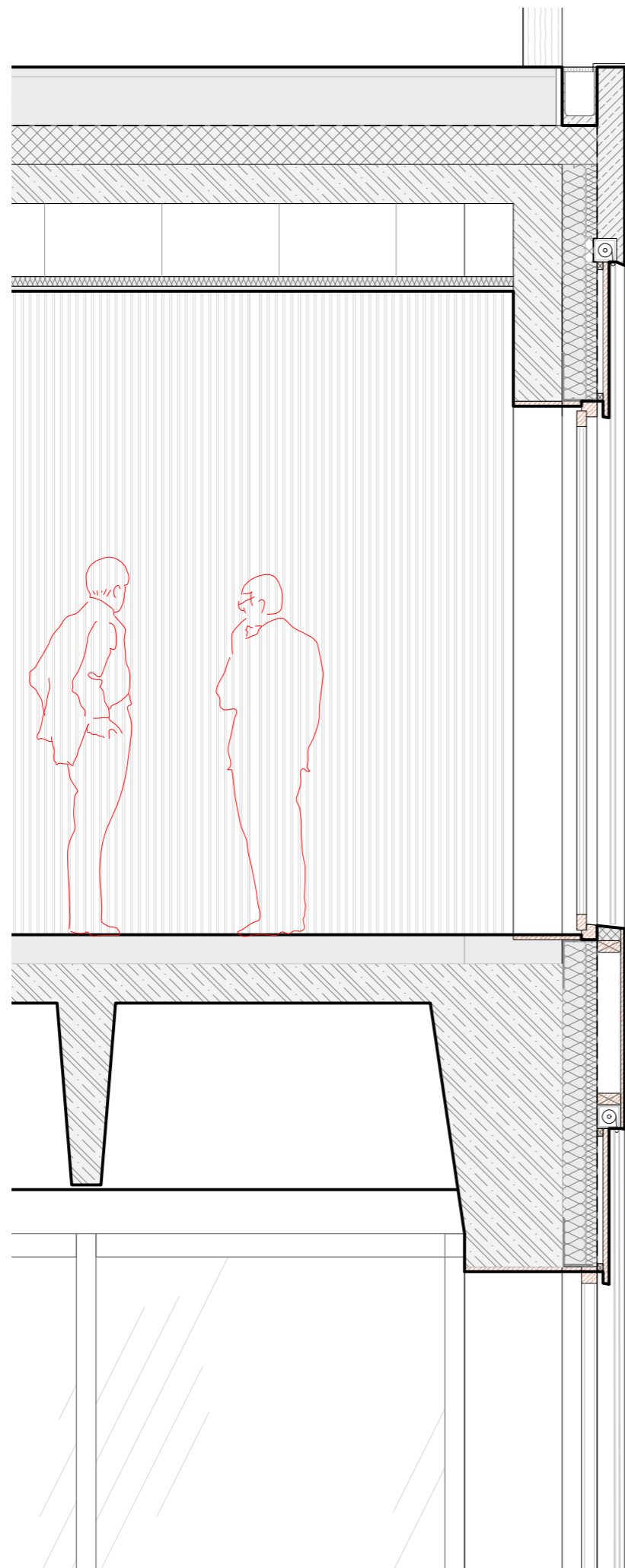
Fasádní systém jsou opakující se modulové stěny se skleněnou a dřevěnou výplní. Při horizontálních přechodech mezi patry jsou do fasády zapuštěny pouzdra stínících rolet.

Střecha objektu je kombinací pobytové dřevěné terasy a sportovní funkční skladby s polyuretanovým povrchem. Nad ustupujícím 3.NP je extenzivní zelená střecha.

M 1:75

M 1:30

ZÁVĚR

Tímto bych chtěl poděkovat Haně Seho za vedení mé diplomové práce a za výborné pedagogické i lidské nasazení, které jsem měl možnost během studia u ní zažít. Rovněž bych chtěl poděkovat rodičům a všem přátelům za morální a další podporu, kterou mi poskytli. A nejvíce bych chtěl poděkovat Monice.

V mé diplomové práci jsem reagoval na určité podněty, se kterými jsem se seznámil v Broumově při návrhu urbanistické studie. Město ležící uprostřed kotliny má nesmírné kulturně krajinné bohatství a neuvěřitelný potenciál. Budu věřit, že mé návrhy a nápady potěší alespoň pár místních obyvatel vytvoří prostor pro diskusi.

PŘÍLOHY ZDROJE

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Jakub Daniel
datum narození: 1. 6. 1993
akademický rok / semestr: 2019/2020, letní semestr
obor: Architektura a urbanismus
ústav: Ústav navrhování II
vedoucí diplomové práce: doc. Ing. arch. Hana Seho
téma diplomové práce: Komunitní centrum v Broumově

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Zadáním diplomního projektu je komunitní centrum spojené s bydlením pro znevýhodněné skupiny obyvatel v Broumově. V rámci přípravy v DS a předchozí práce na ateliérovém zadání vyústil hluboký zájem o toto město v konkrétní zadání. Z analýz a strategického plánu města byla vytipována parcela na přechodu historického jádra města a „Broumovských Benátek“. Chybějící místo setkávání místních obyvatel rozličné sociální skladby je výzvou pro projekt společenského centra jako místa, které může vzbudit zájem o život ve městě s historickou pamětí a řadou nádherných staveb. Komunitní centrum by mělo být iniciačním místem pro změnu, která zabrání odchodu mladých z města, která bude umět zlepšovat vztahy napříč sociálními skupinami a chuť pracovat na společném díle.

2/ Pro AUI součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Přednáškový sál, prostory pro vzdělávací a rekvalifikační kurzy, zájmovou činnost dospělých, stacionář pro seniory, komunitní zahrada, klub, startovní byty pro mladé.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

Teoretická část: rozbor a východiska pro „probuzení“ a zatraktivnění města Broumova, pojmenování potenciálu.

Výkresová dokumentace: situace širších vztahů, situace stavby včetně řešení bezprostředního okolí stavby, prostorové koncepční a provozní schéma, všechny půdorysy objektu, min. 2 řezy, zásadní perspektivní řez vysvětlující prostorové a konstrukční vazby, schéma a popis konstrukce, konstrukční detaily, 4 zákresy navrhované stavby do fotografií nebo vizualizace.

Textová část: průvodní zpráva popisující urbanistické, architektonické, konstrukční a energetické řešení stavby.

Součástí odevzdání budou 2 portfolia a CD, práce bude zveřejněna na webových stránkách fakulty nejpozději 7 dní před termínem obhajoby.

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

Fyzický model v měřítku 1:100 – 1:200, popř. dle dohody

Datum a podpis studenta

25.2.2020

Datum a podpis vedoucího DP

20.2.20

Datum a podpis děkana FA ČVUT

10.3.2020

Jakub Daniel

Hana Seho

registrováno studijním oddělením dne

15.2.2020

LO

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT: Bc. Jakub Daniel
AR 2019/2020, LS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:

(ČJ) KOMUNITNÍ CENTRUM V BROUMOVĚ

(AJ) COMUNITY CENTRE BROUMOV

JAZYK PRÁCE: ČESKÝ JAZYK

Vedoucí práce:	doc. Ing. arch. Hana Seho Ing. arch. Jiří Poláček Ing. arch. Vojtěch Šedý	Ústav: Ústav navrhování II.
Oponent práce:		
Klíčová slova (česká):	Komunitní centrum, Broumov	
Anotace (česká):	Cílem diplomové práce je doplnění institucionální struktury v Broumově za účelem pozvednutí životní úrovně a zlepšení komunikace s místními obyvateli. Druhou částí je architektonická studie komunitního centra umístěného na rozhraní historického jádra města a broumovských benátek.	
Anotace (anglická):	The task of the diplom thesis is to complete the structure of public institutions in Broumov in order to raise the quality of life and to improve the communication toward the local citizens. The second part of the project is architectural study of community centre located on the edge of historic city and riverside area.	

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne
1.6.2020

podpis autora-diplomanta

J. Daniel

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolia a CD.

ZDROJE

Mapy:

- Openstreetmap (online), dostupné z [https:// https://www.openstreetmap.org/](https://www.openstreetmap.org/)
- Oldmaps. Geolab (online), 1. vojenské mapování - Josefské (1764-1768), dostupné z <https://http://oldmaps.geolab.cz/>
- Mapy.cz (online), 2. vojenské mapování - Františkovo (1836-1852), dostupné z [https:// https://www.maps.cz/19stoleti/](https://www.maps.cz/19stoleti/)
- Mapy stabilního katastru (online), dostupné z [https://https://archivnimapy.cuzk.cz/uazk/pohledy/archiv.html/](https://archivnimapy.cuzk.cz/uazk/pohledy/archiv.html)

Knihy/Publikace:

- Barokní architektura v Čechách, Petr Macek, Richard Biegel, Jakub Bachtík (edd.), nakl. Karolinum, 2015
- Strategický rozvojový plán města Broumova do roku 2029 - část B - Návrhová část, Ing. Lubor Hruška, Ph.D. a kolektiv, 2012 (online), dostupné z [https:// m.broumov-mesto.cz/strategicky-rozvojovy-plan-mesta-broumova-do-roku-2029/d-3336/](https://m.broumov-mesto.cz/strategicky-rozvojovy-plan-mesta-broumova-do-roku-2029/d-3336/)
- Vývoj a struktura obyvatelstva v ORP Broumov, bakalářská práce, Pavlína Pitrmucová, Mendelova univerzita v Brně, Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií, Brno 2015 (online), dostupné z [https://https://is.mendelu.cz/zp/index.pl?podrobnosti=65977/](https://is.mendelu.cz/zp/index.pl?podrobnosti=65977/)
- Sociálně demografická analýza Královohradeckého kraje, Příloha č. 2 ke Koncepti prevence kriminality Královohradeckého kraje, KÚ Královohradeckého kraje , Odbor sociálních věcí (online), dostupné z <https://socialnisluzby.kr-kralovehradecky.cz/>
- Lidová architektura v Československu, Václav Menzel, Academia Nakladatelství Československé akademie věd, Praha 1980

Web:

- iTras, Broumovská skupina kostelů, dostupné z <https://http://itras.cz/broumovska-skupina-kostelu/>
- Veba, dostupné z <https://www.veba.cz/>
- Město Broumov, dostupné z <https://www.broumov.net/>
- Archiv města Broumov, dostupné z https://arch.broumov-mesto.cz/mesto/mesto_historie.html/
- RIS, Regionální informační servis, dostupné z <https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/573922-broumov/>
- Agentura pro rozvoj Broumova, dostupné z <https://aprb.broumovsko.cz/>
- CK Broumovsko, dostupné z [https://https://ck.broumovsko.cz/](https://ck.broumovsko.cz/)
- MAS Broumovsko +, dostupné z <https://mas.broumovsko.cz/>
- Region Broumovsko, dostupné z <https://www.www.broumovsko.cz/>

Fotografie/Obrázové přílohy:

- Fotoarchiv společnosti Veba, dostupné z <https://www.veba.cz/cs/historie/>
- Fotoarchiv ateliéru ADR s.r.o., dostupné z <https://www.adr.cz/>
- Fotoarchiv Fotohistorie, dostupné z <https://www.fotohistorie.cz/Kralovehradecky/Nachod/Broumov/Default.aspx/>
- Fotoarchiv Sběratelství s.r.o, dostupné z <https://www.sberatelstvi.cz/23-pohlednice/12-/57-nachod/870/>
- Fotoarchiv Jan Flieger, Broumovská skupina kostelů, dostupné z <https://janflieger.wordpress.com/>
- Obrázové přílohy z knihy "Lidová architektura v Československu, Václav Menzel"

KONZULTACE

vedoucí práce:

doc. Ing. arch. Hana Seho

odborný asistent:

Ing. arch. Jiří Poláček

dopravní řešení:

Ing. Richard Železný, MSc., Ph.D.

požární bezpečnost:

Ing. Stanislava Neubergová, Ph.D.

stavebně konstrukční řešení:

doc. Ing. Karel Lorenz, CSc.

energetické řešení:

Karolína Dvořáková MSc., ZERO Architecture s.r.o.

